

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2019

25 - ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය

ලකුණු බෙදු යාමේ ආකාරය

$$\text{I පත්‍රය} \quad 01 \times 40 = 40$$

II පත්‍රය

$$\text{අනිවාර්ය පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු} = 18$$

$$\text{සෙසු ප්‍රශ්න 3කට 14 බැංශීන්} = 42$$

$$\text{II පත්‍රය අවසාන ලකුණු} = 60$$

$$\text{අවසාන ලකුණු} = 40 + 60 = 100$$

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ පොදු ගිල්පිය ක්‍රම

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ හා ලකුණු ලැයිස්තුවල ලකුණු සටහන් කිරීමේ සම්මත ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යයෙන් ම කළ යුතුවේ. ඒ සඳහා පහත පරිදි කටයුතු කරන්න.

1. උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමට රතුපාට බෝල් පොයින්ට පැනක් පාවිච්චි කරන්න.
2. සැම උත්තරපත්‍රයකම මුල් පිටුවේ සහකාර පරීක්ෂක සංකේත අංකය සටහන් කරන්න.
3. ඉලක්කම ලිවීමේදී පැහැදිලි ඉලක්කමෙන් ලියන්න.
4. එක් එක් ප්‍රශ්නයේ අනු කොටස්වල පිළිතුරු සඳහා හිමි ලකුණු ඒ ඒ කොටස අවසානයේ Δ ක් තුළ ලියා දක්වන්න. අවසාන ලකුණු ප්‍රශ්න අංකයන් සමග \square ක් තුළ, හාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ඇතුළත් කරන්න. ලකුණු සටහන් කිරීම සඳහා පරීක්ෂකවරයාගේ ප්‍රයෝග්‍ය සඳහා ඇති තීරුව හාවිත කරන්න.

උදාහරණ : ප්‍රශ්න අංක 03

(i)	\checkmark	
(ii)	\checkmark	
(iii)	\checkmark	
03	(i) $\frac{4}{5}$ + (ii) $\frac{3}{5}$ + (iii) $\frac{3}{5}$ =	$\boxed{\frac{10}{15}}$	

බහුවරණ උත්තරපත්‍ර : (කවුලු පත්‍රය)

1. අ.පො.ස. (උ.පොල) හා තොරතුරු තාක්ෂණ විෂාගය සඳහා කවුලු පත්‍ර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකසනු ලැබේ. නිවැරදි වරණ කපා ඉවත් කළ සහතික කරන ලද කවුලුපතක් ඔබ වෙත සපයනු ලැබේ. සහතික කළ කවුලු පත්‍රයක් හාවිත කිරීම පරීක්ෂකගේ වගකීම වේ.
2. අනතුරුව උත්තරපත්‍ර භාෂිත පරීක්ෂා කර බලන්න. කිසියම් ප්‍රශ්නයකට එක් පිළිතුරකට වඩා ලකුණු කර ඇත්තම් හෝ එකම පිළිතුරකට ලකුණු කර නැත්තම් හෝ වරණ කැඳී යන පරිදි ඉරක් අදින්න. ඇතැම් විට අයදුම්කරුවන් විසින් මූලින් ලකුණු කර ඇති පිළිතුරක් මකා වෙනත් පිළිතුරක් ලකුණු කර තිබෙන්නට පූර්ව එසේ මකන ලද අවස්ථාවකදී පැහැදිලිව මකා තොමැති නම් මකන ලද වරණය මත ද ඉරක් අදින්න.
3. කවුලු පත්‍රය උත්තරපත්‍රය මත නිවැරදිව තබන්න. නිවැරදි පිළිතුර \checkmark ලකුණකින් ද, වැරදි පිළිතුර 0 ලකුණකින් ද වරණ මත ලකුණු කරන්න. නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව ඒ ඒ වරණ තීරයට පහළින් ලියා දක්වන්න. අනතුරුව එම සංඛ්‍යා එකතු කර මුළු නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව අදාළ කොටුව තුළ ලියන්න.

ව්‍යුහගත රචනා හා රචනා උත්තරපත්‍ර :

1. අයදුම්කරුවන් විසින් උත්තරපත්‍රයේ හිස්ව තබා ඇති පිටු හරහා රේඛාවක් ඇද කපා හරින්න. වැරදි හෝ නූසුයුසු පිළිතුරු යටින් ඉරි අධින්න. ලකුණු දිය හැකි ස්ථානවල හරි ලකුණු යෙදීමෙන් එය පෙන්වන්න.
2. ලකුණු සටහන් කිරීමේදී ඕවර්ලන්ට් කඩදාසියේ දකුණු පස තීරය යොදා ගත යුතු වේ.
3. සැම ප්‍රශ්නයකටම දෙන මුළු ලකුණු උත්තරපත්‍රයේ මුළු පිටුවේ ඇති අදාළ කොටුව තුළ ප්‍රශ්න අංකය ඉදිරියෙන් අංක දෙකකින් ලියා දක්වන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් අනුව ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීම කළ යුතුවේ. සියලු ම උත්තර ලකුණු කර ලකුණු මුළු පිටුවේ සටහන් කරන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස්වලට පටහැනිව වැඩි ප්‍රශ්න ගණනකට පිළිතුරු ලියා ඇත්තෙනම් අඩු ලකුණු සහිත පිළිතුරු කපා ඉවත් කරන්න.
4. පරීක්ෂාකාරීව මුළු ලකුණු ගණන එකතු කොට මුළු පිටුවේ නියමිත ස්ථානයේ ලියන්න. උත්තරපත්‍රයේ සැම උත්තරයකටම දී ඇති ලකුණු ගණන උත්තරපත්‍රයේ පිටු පෙරළමින් තැවත එකතු කරන්න. එම ලකුණ ඔබ විසින් මුළු පිටුවේ එකතුව ලෙස සටහන් කර ඇති මුළු ලකුණට සමාන දැයි නැවත පරීක්ෂා කර බලන්න.

ලකුණු ලැයිස්තු සකස් කිරීම :

සියලු ම විෂයන්හි අවසාන ලකුණු ඇගයීම් මණ්ඩලය තුළදී ගණනය කරනු නොලැබේ. එබැවින් එක් එක් පත්‍රයට අදාළ අවසාන ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවලට ඇතුළත් කළ යුතු ය. | පත්‍රය සඳහා බහුවරණ පිළිතුරු පත්‍රයක් පමණක් ඇති විට ලකුණු ලැයිස්තුවට ලකුණු ඇතුළත් කිරීමෙන් පසු අකුරෙන් ලියන්න. අනෙකුත් උත්තරපත්‍ර සඳහා විස්තර ලකුණු ඇතුළත් කරන්න. 51 විතු විෂයයේ |, || හා ||| පත්‍රවලට අදාළ ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවල ඇතුළත් කර අකුරෙන් ද ලිවිය යුතු වේ.

ടൈറ്റ് റിലീസ് ഫൗണ്ടേഷൻ | മുമ്പ് പഴിപ്പുരിമൈയുന്നതു | All Rights Reserved]

நல திரட்டையே/புதிய பாடத்திட்டம்/New Syllabus

NEW

අධ්‍යාපන පොදු හෙතික පත්‍ර (උකස් පෙළ) විභාගය, 2019 අගෝස්තු කළුවිප් පොතුත් තුරාතුරුප් පත්තිර (ශ්‍යාරු තරු)ප් පරිශෑස, 2019 ඉකැලුම් General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය	I (I කොටස)
இலங்கை வரலாறு	I (பகுதி I)
History of Sri Lanka	I (Part I)

25 S I

2019.08.26 / 1300 - 1610

ஏடு ஏழை
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

අමතර සියලුම කාලය	- මතින්න 10 දි
මොලතික බාජිප්පූ නෙරම්	- 10 නීමිතංකස්
Additional Reading Time	- 10 minutes

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය - අභි අතිතයේ සිව ත්‍රි.ව. 1978 දක්වා

විභාග ප්‍රකාශන:

ପ୍ରକାଶକ:

- * මෙම කොටස ප්‍රයෝග 40 කින් සමඟ්වීත වේ. සියලු ම ප්‍රයෝගවලට මෙම ප්‍රයෝග පාත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.
 - * එක් එක් ප්‍රයෝගට ප්‍රතිචාර පහ බැහිත් දී ඇති නමුදු නිවැරදි පිළිතුරු වන්නේ එකක් පමණි. එම නිවැරදි පිළිතුරු තෝරා, දී ඇති උපදෙස් පරිදි ලබා ගැනීමෙන් යොමු කරන්න.
 - * මෙම කොටසට ලක්ෂණ 40 ක් දෙනු ලැබේ.
 - * කොටසේ දෙකව ම මූල්‍ය කාලය යෙය තුනකි. පිළිතුරු ලියා අවසන් වූ පසු, I කොටස, II කොටසේ පිළිතුරු පත්‍ර සමඟ දමනු යාර දෙන්න.

I තොටස

- අංක 1 සිට 10 නෙක් එක් එක් ප්‍රයෝග සඳහා නම් පහ බැඟීන් දී ඇත. ඒවා අතුරෙන් එකක් පමණක් කවර හෝ හේතුවක් නිසා අනෙක් නම් සමඟ තො ගුප්පෙ. එම තො ගුප්පෙන නම කුමක් දැයි හදුනාගෙන එහි අංකය වරගන තුළ ලියන්න.

1.	(1) උරුවේල
(4) මිනිහාගල්කන්ද	(2) පල්ලෙමලල
(5) බෙල්ලන්බැඳීපැලැස්ස	(3) පතිරාජවෙල
(.....)
2.	(1) මහාතින්ප
(4) කවිතකතින්ප	(2) ගේකණ්ණතින්ප
(5) කාලතින්ප	(3) සූකරතින්ප
(.....)
3.	(1) වංසත්ප්පෙකාසිනී
(4) සම්මෝෂවිනෝද්නීනී	(2) සමන්තපාසාදිකා
(5) සුමංගලවිලාසිනී	(3) මනෝරපුදුරණී
(.....)
4.	(1) උපෝසථිර
(4) බෝධිසර	(2) ජන්තාසර
(5) සූතිසර	(3) ප්‍රතිමාසර
(.....)
5.	(1) සිලප්පදිකාරම්
(4) පදිරුරුපන්තු	(2) ආර්ථාක්කම්
(5) පටිචිනප්පාලෙයි	(3) මණ්මේකලයි
(.....)
6.	(1) පරරාජයේකරම්
(4) එදිරිමාන්න සිංහම්	(2) සංකිලි
(5) මධිල්වාගනාම්	(3) ප්‍රවිරාජ පණ්ඩිරම්
(.....)
7.	(1) අගොන්සු
(4) කිද්වා	(2) අල්මේදා
(5) පනාන්ද	(3) රිවඩි
(.....)

8.	(1) උම්බෝ කොළඹ (4) ආර. එල්. බුද්ධියර	(2) ජේන්ස් ඩේවි (5) තොමස් ස්කිනර්	(3) හෙන්රි මාර්ෂල් (.....)
9.	(1) සයිලන් ද සිල්වා (4) බඩි. ඒ. සිල්වා	(2) වලිසිංහ හරිස්වන්දු (5) මාර්ටින් විභුමසිංහ	(3) පියදාස සිරිසේන (.....)
10.	(1) ඇන්චු කේල්ඩිකොටි (4) ඔලිවර ගුණතික	(2) හෙන්රි මන්ක් මේසන් මුවර් (5) විලියම් ගොපල්ලව	(3) සේල්බරී (.....)
● අංක 11 සිට 15 තෙක් ප්‍රශ්නවල පද යුගල පහ බැඳින් දී ඇත. ඒවා අනුරෙන් එක යුගලයක පද එකිනෙකට නො ගැලුපේ. එම නො ගැලුපෙන යුගලය කුමක්දූ සිහුනාගෙන රට අදාළ අංකය, ඉදිරියේ ඇති වර්ණ තුළ ලියන්න.			
11.	(1) පාහියන් ලෙන (2) බටදාඩ ලෙන (3) දෙරවක ලෙන (4) බෙලි ලෙන (5) අලවල ලෙන	- බුලත්සිංහල - කුරුවිට - අත්තනගල්ල - කිතුල්ගල - ගම්පහ	(.....)
12.	(1) අහයවාපි (2) මණිහිරවාපි (3) කාණවාපි (4) පත්තපාසානවාපි (5) ගංගාතට්ටාකවාපි	- තිසා වැව - මින්නේරි වැව - මහකණදරා වැව - නාවිවුදුව වැව - කන්තලේ වැව	(.....)
13.	(1) විරශෝලියම් (2) හත්ප්‍රවනගල්ල විභාර වංසය (3) කදවුරු සිරින (4) සරජ්ට්‍යිමාලේසි (5) නිකාය සාග්‍රහය	- දෙමළ ව්‍යාකරණ ගුන්ප්‍රයකි - හත්ප්‍රවන් විභාරයේ වංසකපාව - දැඩිණ් යුගයේ රජවරුන්ගේ එදිනෙදා ජ්විතය පිළිබඳ විස්තරයකි - රේඛාතිගාස්ත්‍රය පිළිබඳ දෙමළ භාෂාවෙන් රවිත ගුන්ප්‍රයකි - ගාසන ඉතිහාසය පිළිබඳ ගුන්ප්‍රයකි	(.....)
14.	(1) ධරමපාල (2) යමසිංහ බණ්ඩාර (3) නිකිටියේ බණ්ඩාර (4) කුප්පාසන දේවී (5) කොන්ඩ්‍ර බණ්ඩාර	- දෙමුම් ජුවාන් - දෙමුම් ගිලිප් - දෙමුම් මැනුවල් - දෙන් කැනරිනා - ඔස්ට්‍රීයාවේ දෙමුම් ජුවාන්	(.....)
15.	(1) තාරකා බලකොටුව (2) මැක්බාවල් බලකොටුව (3) මැක්බානල්ඩ් බලකොටුව (4) ලේඛිරික් බලකොටුව (5) ඔස්ට්‍රීයාවේ බලකොටුව	- මාතර - මාතලේ - බදුල්ල - ගාල්ල - ත්‍රිකුණාමලය	(.....)
● අංක 16 සිට 20 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයෙහි නාම / ප්‍රකාශන / දින වකවානු සම්භායක් X සහ Y තීරවල දී ඇත. Y තීරයේ දී ඇති නාම / ප්‍රකාශන / දින වකවානු X තීරයේ දී ඇති ඒවා සමඟ කිසියම් ආකාරයකට ගැලුපේ. එහෙත් ඒවා දක්වා ඇත්තේ ගැලුපෙන අනුපිළිවෙළව නො වේ. Y තීරය, X තීරය සමඟ ගැලුපෙන අනුපිළිවෙළව සකස් කළ විට පහත දී ඇති සංයෝග පහෙන් එකක් නිවැරදි ය. නිවැරදි සංයෝගයට අයන් අංකය තොරා වර්ණ තුළ ලියන්න.			
16.	X	Y	
	(i) එලාර (ii) ව්‍යුහම්බා (iii) ධාතුසේන (iv) පළමුවන විරයබාපු (v) පළමුවන පරානුමබාපු (1) AECDB (2) BEDCA (3) CEBAD (4) DAECB (5) EBDAC	A කිත්නුවරගල් B දිසරන්තු C වල D මිගාර E කිලිසිය	(.....)

17. X (i) සාරාර්ථ සංග්‍රහය (ii) ජානකීඩිජ්‍යලු (iii) දුම්පියා අවුවා ගැටපදය (iv) සිව්‍යබස්ලකර (v) කවිසිල්මින (1) BACED (2) DAEBC (3) ECABD (4) EDCAB (5) EDACB (.....)	Y A පස්ච්ච කාශයප B දෙවන පරාතුමලාභු C හතරවන සේන D කුමාරධානුසේන E මුද්ධදාස
18. X (i) ග්‍රේෂ්‍යාධිකරණය පිහිටුවීම (ii) කොළඹ-මහනුවර මාර්ගය ඉදිකිරීම (iii) මහ නගර සහා පිහිටුවීම (iv) කාමිකරම දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවීම (v) යුත්‍රිවිසිට කොළඹය පිහිටුවීම (1) BAECD (2) CEABD (3) CEADB (4) DEABC (5) ECDBA (.....)	Y A හරකුළුලිස් රෝඩින්සන් B හෙන්රි මැකලම් C විලියම මැනිං D ලෞඛිරික් නොර්ත් E එච්ච් බාන්ස්
19. X (i) ඇලෙක්ෂුන්ස්බර ජොන්ස්ටන් (ii) ජේන් බොයිලි (iii) ජේර්ං් වර්තර (iv) එමරසන් වෙනන්ට් (v) එම්. සී. පී. බෙල් (1) ADCEB (2) DEBAC (3) EADBC (4) EBACD (5) EDACB (.....)	Y A උඩරට පුදේශවල රෝඩින්ට්වරයා B විජ්ත ලේකම් C පුරාවිද්‍යා කොමසාරිස් D මධ්‍යම පලාතේ පළමුවන ඒජන්තවරයා E අපු විනිශ්චයකාරවරයා
20. X (i) එ. එල්. මොලමුරේ (ii) ඩී. ඩී. ජයතිලක (iii) ඩී. එස්. සේනානායක (iv) එන්. එම්. පෙරේරා (v) එම්. ආර්. ජයවර්ධන (1) BEACD (2) CAEDB (3) CEABD (4) EADBC (5) EADCB (.....)	Y A පුර්ම සහානායක B පුර්ම විධායක ජනාධිපති C පුර්ම විපක්ෂ නායක D පුර්ම අගමැති E පුර්ම ක්‍රියානායක
● අංක 21 සිට 25 තෙක් සෑම ප්‍රශ්නයකට ම එක් මාත්‍යකාවක් යටතේ කරුණු පහ බැහිත් සපයා ඇත. එම කරුණු අතුරෙන් එකක් අදාළ මාත්‍යකාවට නො ගැලුවේ. එය තොරු, එව අභ්‍යන්තර ඉදිරියේ ඇති වර්ණ තුළ ලියන්න.	
21. ප්‍රාග් එතිහාසික ග්‍රුය	(1) ප්‍රාග් එතිහාසික මානවයා හාවිත කළ කාක්ෂණය මූල්‍යතාත්මක ම වාගේ ශිලා මෙවලම් මත ගොඩැඟී තිබුණි. (2) ප්‍රාග් එතිහාසික මානවයා ප්‍රධාන වශයෙන් ද්‍රියමෙන් සිය ජීවිතාව සරිකර ගන්නේ ය. (3) ප්‍රාග් එතිහාසික මානවයා ගින්දර නීපදවන ආකාරය දැනු සිටියේ ය. (4) ප්‍රාග් එතිහාසික මානවයා ස්ථාවර කාමිකර්මික ජීවිතයක් ගත කළේ ය. (5) ප්‍රාග් එතිහාසික මානවයා බොහෝ අවස්ථාවල දී මළ සිරුරු ගුහා තුළ මිහිදත් කළේ ය. (.....)
22. සිගිරිය	(1) සිගිරිය පළමුවන කාශයප රුපුගේ පරිපාලන මධ්‍යස්ථානය විය. (2) සිගිරියේ දෙවන ආලකමන්දාවක් ගොඩැඟී පළමුවන කාශයප, කුලේරයා මෙන් එහි වාසය කළේයැයි කියනු ලැබේ. (3) කාශයපගෙන් පසු පළමුවන මුගලන් කෙටි කළකට සිගිරිය සිය අගනගරය බවට පත්කර ගන්නේ ය. (4) සිගිරි විතුවල එන කාන්තා රුප, විදුලිය හා වලාකුළ නිරූපණය කරති'සි මහාවාරය පරණවිතාන මහතා තරක කරයි. (5) සිගිරි ජල උද්‍යානය පුරාණ ලංකාවේ උද්‍යාන නිර්මාණයේ සුවිශේෂී කාර්ය සිද්ධියකි. (.....)

23. කුරුණෑගල යුගය

- (1) දෙවන භූවනෙකබාහු රජතුමා සිය අගනගරය කුරුණෑගලට ගෙන ආවේ ය.
- (2) හතරවන පරාකුමබාහු රජතුමා ස්ථි. 1302 දී සිහුපුනට පත්විය.
- (3) කුරුණෑගල රජ කළ වැදගත්ම පාලකයා හතරවන පරාකුමබාහු ය.
- (4) පන්සිය පනස් ජාතක පොත කුරුණෑගල යුගයේ දී රවනා කරන ලදී.
- (5) ඇමුඩික්කේ දේවාලයේ ලි කැටයම් කුරුණෑගල යුගයට අයත් ය. (.....)

24. දහඅට වන සියවසේ දෙවන භාගයේ උඩි වූ බෞද්ධ ප්‍රතිච්‍රිත මෘදුකාංග

- (1) කිරිති ශ්‍රී රාජසිංහ රජෝගේ අනුග්‍රහය යටතේ මෙම ප්‍රතිච්‍රිත මෘදුකාංග සිදු විය.
- (2) හික්මු උපසම්පදාව යළි පිහිටුවන ලදී.
- (3) අමරපුර නිකාය ආරම්භ කරන ලදී.
- (4) වැලිවිට සරණංකර හිමිපාණන් වෙත සංසරාජ පදනම්ව ප්‍රදානය කරනු ලැබේ ය.
- (5) වාර්ෂිකව දෙවියන් වෙනුවෙන් පැවැත්වූ ඇසළ පෙරහැර දළදා පෙරහැර හඳුන්වා දෙන ලදී. (.....)

25. දහනව වන සියවසේ වතු වගාව

- (1) ජේරජ් බරඩි පළමුවන කොපි වත්ත සිංහපිටියේ ආරම්භ කළේ ය.
- (2) කොපි වතු වගාවේ පරිභානියෙන් පසු සිංකොනා වගාව හඳුන්වා දෙන ලදී.
- (3) පොල් වගාව ප්‍රධාන වගයෙන් ගෙන යන ලද්දේ ස්වදේශීක දනවතුන් විසිනි.
- (4) ජේමිස් වේලර ලුල්කදුරේ තේ වත්තක් ආරම්භ කළේ ය.
- (5) දහනව වන සියවසේ අවසාන දෙකවල දී රටේ විශාලතම අපනයන නිෂ්පාදනය වූයේ රබර ය. (.....)

● අංක 26 සිට 30 තෙක් එක් එක් එක් ප්‍රයෝග සඳහා දී ඇත් (A), (B), (C) සහ (D) යන ප්‍රතිච්‍රිත හතර අතුරෙන් එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ නිවැරදි ය. නිවැරදි ප්‍රතිච්‍රිත හෝ ප්‍රතිච්‍රිත හෝ තෝරා,

(A) සහ (B) පමණක් නිවැරදි නම්	1 ද
(A) සහ (C) පමණක් නිවැරදි නම්	2 ද
(B) සහ (C) පමණක් නිවැරදි නම්	3 ද
(C) සහ (D) පමණක් නිවැරදි නම්	4 ද

වෙනත් ප්‍රතිච්‍රිත සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදි නම් 5 ද වර්ග තුළ ලියන්න.

උපදෙස් සම්පිළිත මෘදුකාංග

1	2	3	4	5
(A) සහ (B) පමණක් නිවැරදි ය.	(A) සහ (C) පමණක් නිවැරදි ය.	(B) සහ (C) පමණක් නිවැරදි ය.	(C) සහ (D) පමණක් නිවැරදි ය.	වෙනත් ප්‍රතිච්‍රිත සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදි ය.

26. පුරාණ අවධියේ ශ්‍රී ලංකාවට එළුම වූ දකුණු ඉත්දිය ආනුමත සම්බන්ධයෙන් පහත දුක්වන කටර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ තිවැරදි වේ ද?

- (A) ශ්‍රී ලංකාව පාණ්ඩිය හා වේළු යන දෙපක්ෂයේ ම ආනුමණවලට ලක් විය.
- (B) එලාර පාණ්ඩිය පාලකයෙකි.
- (C) වේළු ආනුමණයක ප්‍රතිඵලයක් වගයෙන් අනුරාධපුර රාජධානිය බිඳවැළුණි.
- (D) මාරවරුමන් සුන්දර පාණ්ඩිය ශ්‍රී ලංකාව යටත් කරගැනීමට සමත් විය. (.....)

27. පළමුවන පරාකුමබාහු රජතුමාගේ විදේශ සම්බන්ධතා සම්බන්ධයෙන් පහත දුක්වන කටර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ තිවැරදි වේ ද?

- (A) වේළයන් සමග විවාහ සම්බන්ධතා
- (B) විනය සමග සම්බන්ධතා
- (C) බුරුම ආනුමණය
- (D) කාමිබෝර්ය සමග මිනු සම්බන්ධතා (.....)

28. උඩිරට රාජධානීයේ විද්‍යාවේ සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කටර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ තිබැරදී වේ ද?
 (A) රජු හා මොල්ලිගොඩ මහාදිකාරම් අතර පැවැති ගැටුම
 (B) රජුට ජනතා සහයෝගය අනිමි වීම
 (C) මූතාන්ත්‍රයන්ගේ කුමන්තුණකාරී ප්‍රතිපත්තිය
 (D) මූතාන්ත්‍රයන් විසින් මහාමාරුග ඉදිකිරීම
 (.....)
29. මූතාන්ත්‍රයන් යටෙන් පුරුෂ වාර් කෙටුවු ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කටර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ තිබැරදී වේ ද?
 (A) මුවුන්ටිග් උරුජාබාක්ක හා කිරීම වාරිමාරුග ප්‍රතිසංස්කරණය කළේ ය.
 (B) වොරුඩි වියලු කළාපයේ පුරුෂ වැවි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ වැවුපිළිවෙළක් ආරම්භ කළේ ය.
 (C) ගෞගරි ගම් වැවි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ වැඩුපිළිවෙළක් ආරම්භ කළේ ය.
 (D) ගෝර්බින් කළා වැව ප්‍රතිසංස්කරණය කළේ ය.
 (.....)
30. නිදහසෙන් පහු ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති වූ ආණ්ඩුවමය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කටර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ තිබැරදී වේ ද?
 (A) පාර්ලිමේන්තුව සමන්විත වූයේ අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයාගෙන්, නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයෙන් හා සෙනෙට් සභාවෙනි.
 (B) නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය මන්ත්‍රිවරුන් 101 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය.
 (C) සියලු ම කැබේනට ඇමත්වරුන් නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් අනුරෙන් තෝරා පත්කර ගන්නා ලදී.
 (D) 1972 ආණ්ඩුවම ව්‍යවස්ථාව මගින් සෙනෙට් සභාව අභ්‍යන්තර කරන ලදී.
 (.....)
- අංක 31 සිට 35 තෙක් ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුර තෝරා, එහි අංකය ඉදිරියේ ඇති වර්ෂන තුළ ලියන්න.
31. ශ්‍රී ලංකාවේ බොද්ධ ගායන ඉතිහාසයේ ප්‍රථම බෙදීම සිදු වූයේ කටර රුම්ණේ පාලන සමයේ දී ද?
 (1) සද්ධාතිස්ස
 (2) වලගම්බා
 (3) වේෂ්ඨාරිකතිස්ස
 (4) ගෝපියාහය
 (5) මහාසේන
 (.....)
32. තව් තොටක දී ඇය කළ තීරු බිඳ පිළිබඳ ව වාර්තා වන යොල්ලිරිය කුමක් ද?
 (1) වේවුල්කැටිය
 (2) හොපිටිගමු
 (3) ගොඩවාය
 (4) අභිගමුව
 (5) සංගමු විහාර
 (.....)
33. රාජ්‍ය මන්තුවා සභාවේ ප්‍රථම සාන්තා මන්ත්‍රීවරය කුව ද?
 (1) ඇඩිලින් මොලමුලේ
 (2) මෙරි රත්නම්
 (3) බොරින් විකුමසිංහ
 (4) විවියන් ගුණවර්ධන
 (5) කුසුමා ගුණවර්ධන
 (.....)
34. ලංකා රාජ්‍ය සංගමයේ ප්‍රථම සභාපතිවරය කුව ද?
 (1) පොන්නම්බලම් රාමනාදන්
 (2) පොන්නම්බලම් අරුණාවලම්
 (3) මාක්ස් ප්‍රනාන්දු
 (4) මුන්තු කුමාරස්වාමි
 (5) ජී. ජී. පොන්නම්බලම්
 (.....)
35. ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රථම බහුකාරය සංවර්ධන යොජන කුමය කුමක් ද?
 (1) මින්නේරිය
 (2) මිනිලේ
 (3) ගල්ගය
 (4) කළා වැව
 (5) පරානුම සමුද්‍රය
 (.....)

- අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවලට අදාළ ව ප්‍රකාශ දෙක බැඳීන් දී ඇතු. එක් එක් ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් දී ඇති ප්‍රකාශ යුගලයට නොදින් ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන 1, 2, 3, 4 සහ 5 යන කටර ප්‍රකාශ යුගලය දැයුණු හෝ තෝරා රට අදාළ අංකය වර්ග තුළ ලියන්න.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
1	නිවැරදි ය.	වැරදි ය.
2	නිවැරදි ය.	නිවැරදි ය.
3	වැරදි ය.	වැරදි ය.
4	වැරදි ය.	නිවැරදි ය.
5	නිවැරදි ය.	නිවැරදි වන අතර පළමුවැනි මැනවින් පහද දෙයි.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
36.	වෛශාරිකතිස්ස රජක්මා දණ්ඩනයක් වශයෙන් ගාරීරික වධතිසා අවලංගු කිරීමට නීති පැනවි ය.	පැරණි ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ කේන්ද්‍රීය ලක්ෂණය වූයේ වෙළඳාමයි. (.....)
37.	සුහ නම් හමුදා සෙන්පතියා ජයවර්ධනපුර කොට්ටෙවේ බලකොටුව ගොඩනැගී ය.	ශ්‍රී ලංකාව ආක්‍රමණය කළ වින සෙන්පති වන්දුබානු, විර අලකේස්ටර නම් සිංහල රුජ අල්ලාගෙන සිරකරුවකු ලෙස විනයට ගෙන ගියේ ය. (.....)
38.	පෘතුගිසින් විසින් ආගම් ප්‍රවාරය හා අධ්‍යාපනය අතර ඇති කර තිබූ සම්පාදනය ලන්දේසින් විසින් දිගට ම පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ය.	පෘතුගිසින් අරඹා තිබූ පාසල් තමන් වෙත පවරාගන් ලන්දේසිහු රට නව ජීවයක් ලබා දී ජීවායේ සංඛ්‍යාව වැඩි කොට එම පාසල් දේවස්ථානවලට සම්බන්ධ කළහ. (.....)
39.	වළානේ සිද්ධාර්ථ හිමියෙය් පරම ධම්ම වෙනිය පිරිවෙන රත්මලානේ පිහිටුවුහ.	හික්කුවුවේ ශ්‍රී සුම්ගල හා රත්මලානේ ශ්‍රී දර්මාලෝක යන හිමිවරුන් විසින් විදෙශාධය හා විද්‍යාලංකාර යන පිරිවෙන් පිහිටුවන ලදී. (.....)
40.	චි. එස්. සේනානායක මහතාගේ අනාවයෙන් පසු ජේත් නොත්ලාවල මහතා අගමැති තනතුරට පත්විය.	1956 සිට 1965 දක්වා කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩු නොබැඳී විදේශ ප්‍රතිපත්තියක් කෙරෙහි වඩාත් යොමු විය. (.....)

* *

ශ්‍රී ලංකා විශාල දෙපාර්තමේන්තුව
බ්‍රිලංග්‍යෝප පරීත්සේත් තිශ්‍ණක්කளාම

අ.පො.ක. (උ.පෙළ) විශාලය / ක.පො.ත. (හයර් තර)ප් පරීත්සේ - 2019

නව නිර්දේශය/ ප්‍රතිඵල පාත්තිප්පම

විශය අංකය
පාත මූලකම්

25

විශය
පාතම

ශ්‍රී ලංකා ඉඩියාසය

ලකුණු දීමේ පරිපාරිය/ප්‍රතිඵල පාත්තිප්පම් තිශ්‍ණම

I පත්‍රය/පත්තිරුම් I

පශේෂ අංකය විනා මූල. නිල.	පිළිබඳ අංකය විනා මූල. නිල.						
01. <u>1</u>	11. <u>3</u>	21. <u>4</u>	31. <u>2</u>	41. <u>3</u>	51. <u>1</u>	61. <u>2</u>	71. <u>3</u>
02. <u>4</u>	12. <u>1</u>	22. <u>3</u>	32. <u>3</u>	42. <u>5</u>	52. <u>3</u>	62. <u>1</u>	72. <u>2</u>
03. <u>1</u>	13. <u>2</u>	23. <u>5</u>	33. <u>3</u>	43. <u>5</u>	53. <u>3</u>	63. <u>1</u>	73. <u>2</u>
04. <u>5</u>	14. <u>3</u>	24. <u>3</u>	34. <u>3</u>	44. <u>5</u>	54. <u>3</u>	64. <u>1</u>	74. <u>2</u>
05. <u>2</u>	15. <u>4</u>	25. <u>5</u>	35. <u>5</u>	45. <u>3</u>	55. <u>3</u>	65. <u>1</u>	75. <u>2</u>
06. <u>5</u>	16. <u>2</u>	26. <u>2</u>	36. <u>2</u>	46. <u>4</u>	56. <u>3</u>	66. <u>1</u>	76. <u>2</u>
07. <u>3</u>	17. <u>5</u>	27. <u>4</u>	37. <u>4</u>	47. <u>3</u>	57. <u>3</u>	67. <u>1</u>	77. <u>2</u>
08. <u>4</u>	18. <u>4</u>	28. <u>3</u>	38. <u>3</u>	48. <u>5</u>	58. <u>5</u>	68. <u>2</u>	78. <u>4</u>
09. <u>2</u>	19. <u>3</u>	29. <u>5</u>	39. <u>1</u>	49. <u>1</u>	59. <u>4</u>	69. <u>4</u>	79. <u>2</u>
10. <u>1</u>	20. <u>5</u>	30. <u>1</u>	40. <u>4</u>				

* විශේෂ උග්‍රදේශ / බිසේට අරුවුවුත්තල :

එක් පිළිබඳකරි / ඉග්‍ර ස්ථාන බිසේටක් නිල ලකුණු බැංකින්/ප්‍රතිඵල පාත්තිප්පම්

මුළු ලකුණු/මොත්තප් ප්‍රතිඵල පාත්තිප්පම් $1 \times 40 = 40$

கிடை கிடை கிடை / முழுப் பதினாற்கண்ணாய்து / All Rights Reserved,

NEW

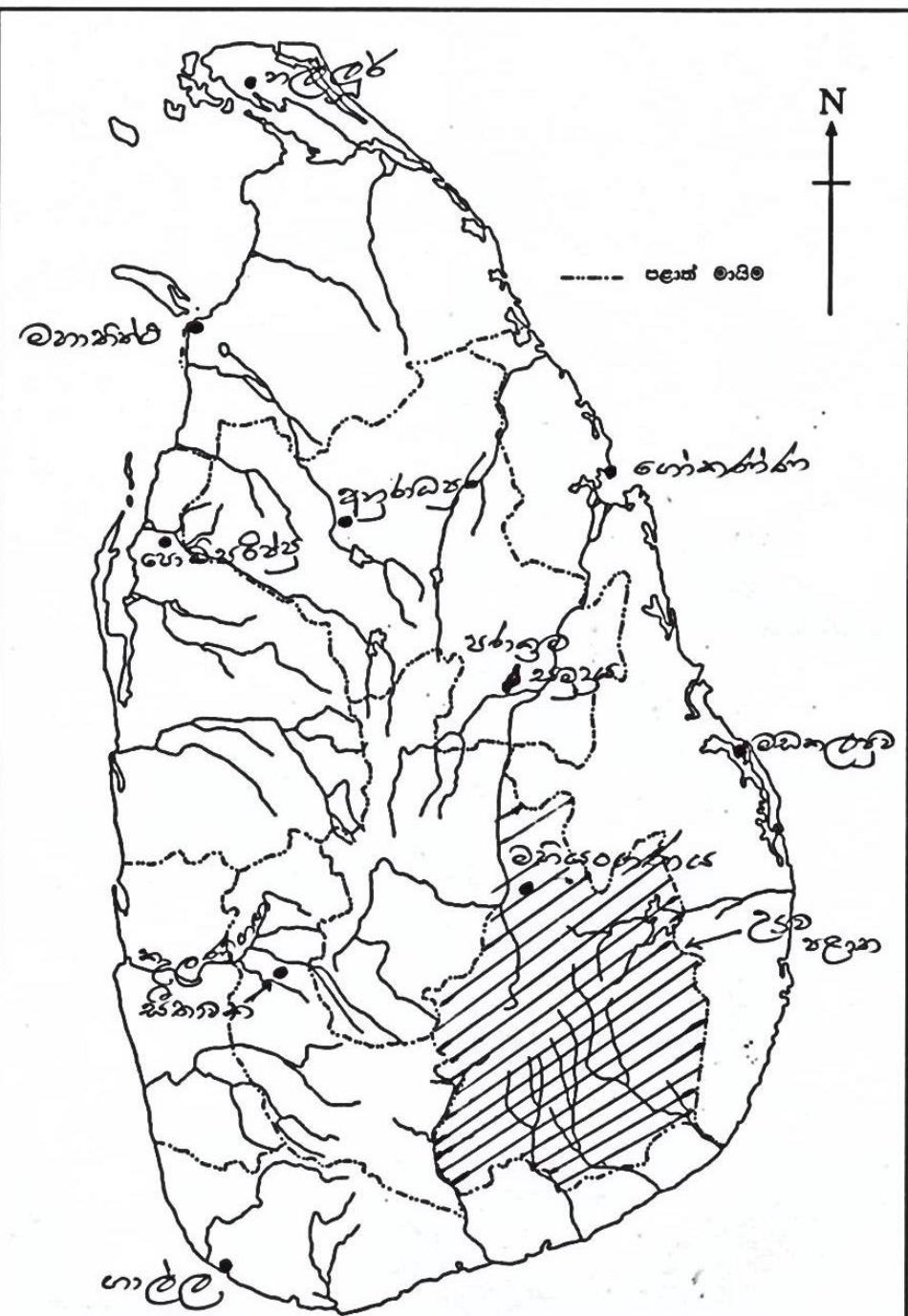
NEW Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (ලඛන නොවූ) විභාගය, 2019 අයෝධ්‍ය කළුවීප් පොතුත් තුරාතුරුප් පත්තිරු (ශ්‍යාරු තුරු)ප් පරිශාස, 2019 ඉකළුව් General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය
இலங்கை வரலாறு
History of Sri Lanka

ପ୍ରଶ୍ନ ଅଂକଟ
ବିନା ଇଲ.
Question No. } 1

ବିଭାଗ ଅନୁକ୍ରମ
କ୍ଷେତ୍ରଫଳଣ
Index No. }

අධ්‍යායන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2019 අගෝස්තු - නව නිරද්‍යාය

ඉතිහාසය I (II කොටස)

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය - ඇත්ත අතිතයේ සිට ක්‍රි.ව. 1978 දක්වා

උපදෙස්:

- පළමුවන ප්‍රශ්නය අතිවාර්ය වේ.
- පළමුවන ප්‍රශ්නයට B හා C කොටස්වලින් එක ප්‍රශ්නය බැහින් තෝරාගෙන තවත් ප්‍රශ්න තුනකටත් පිළිතුරු සපයන්න.
(පළමුවන ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දළ සිතියමක් සපයා ඇත.)

A කොටස

1. ඔබට සපයා ඇති සිතියමේ පහත සඳහන් සියලු ම ස්ථාන ලකුණු කොට නම් කරන්න. ඒවායින් කැමති දෙකක් පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

(i) මහාතිත්ථ	(ii) ගෝත්මස්ස	(iii) පොම්පර්පූ	(iv) අනුරාධපුරය
(v) කැලණී ගග	(vi) මහියංගණය	(vii) පරාක්‍රම සමූහය	(viii) නල්ලුර
(ix) සීතාවක	(x) ගාල්ල	(xi) මධිකලපුව	(xii) උජව පළාත

(නිවැරදි ව ලකුණු කිරීමට හා නම් කිරීමට ලකුණු 01
බැහිනි)

B කොටස

2. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය හැඩිගැස්වීමෙහි ලා අභ්‍යන්තර සුගෝලීය සාධක බලපෑ අයුරු පහත දැක්වෙන මාත්‍යකා යටතේ සාකච්ඡා කරන්න.

- මධ්‍යම කුදාකරය
- ගංගා සහ ගංගා නීමින
- වරායන්

(ලකුණු 16 සි)

(i) මධ්‍යම කදුකරය

- ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ඉතිහාසය හැඩගැස්වීමෙහිලා දිවයින මධ්‍යයේ, ප්‍රවේශවීමට දුෂ්කර කදුකර ප්‍රදේශයක් පිහිටීම තීරණාත්මක ලෙස බලපා තිබේ.
- එම ප්‍රදේශය, ගිරියුරුග, ජලදායුරුග, වනදායුරුග ආදියෙන් ආරක්ෂා වී තිබේ හේතුකොටගෙන විදේශ ආත්මණ හා සිවිල් අරගල අවස්ථාවලදී ආරක්ෂා ස්ථානයක් බවට පත්වීම.
- මූල් යුගයේ සිටම රජවරුන් විදේශීය ආත්මණ හමුවේ මෙම කලාපය අහය ස්ථානයක් වශයෙන් තෝරාගැනීම.

නිදසුන්: දකුණු ඉන්දිය ආත්මණ හමුවේ වට්ටගාමීණී අහය, I සේන හා I විජයබාහු වැනි පාලකයන්

- සෙසු ප්‍රදේශවල දේශපාලන ආරවුල් අවස්ථාවලදී රාජ උදහසට ලක් වූ පුද්ගලයන් ආරක්ෂාව පතා මෙම ප්‍රදේශයට පලා යාම.

නිදසුන්: කාවන්තිස්ස රජුගේ උදහසට ලක් වූ දුටුගැමුණු කුමරු; II සංස්තිස්ස රජුගේ පුත් ජේවිතිස්ස කුමරු; II මහින්ද රජුට විරුද්ධ වූ ආදිපාද ද්පේපුල; II සේන රජුගේ උදහසට ලක් වූ මහාදිපාද මහින්ද.

- කුමයෙන් වෙනම දේශපාලන ඒකකයක් නිර්මාණය වීම හා රාජධානී බිජිවීම (ගම්පොල, මහනුවර).
- මෙම ප්‍රදේශයේ පිහිටීම හා ස්වභාවික බාධක හේතුකොටගෙන විදේශ ආත්මණීකයන්ට - විශේෂයෙන්ම පෘතුගිසින්ට හා ලන්දේසින්ට (1803 දී ඉංග්‍රීසින්ට) - උචිරට රාජධානීය යටත්කරගත නොහැකි වීම.
- 1817/18 සහ 1848 යටත්වීත්ත විරෝධී ප්‍රතිරෝධ ව්‍යාපාරවල මූලස්ථානය වීම.
- ලංකාවේ ගංගා පද්ධතිය ආරම්භ වන කලාපය වීම.
- මෙරට සමාජ, ආර්ථික හා සංස්කෘතික ඉතිහාසයේ කැපී පෙනෙන වෙනස්වීම් සඳහා හේතු වූ වතු වැවිලි ආර්ථිකය ආරම්භ වූ කලාපය වීම.
- දළදා මාලිගාව මහනුවර ඉදිවීමත් සමග මෙරට ආගමික හා සංස්කෘතික ඉතිහාසයෙහිලා වැදගත් කලාපයක් බවට පත්වීම.

(ii) ගංගා සහ ගංගා නිමින

- මධ්‍ය කදුකරයේ සිට දිවයින් සැම දිගාවකටම ගලා බසින වර්ෂය පුරා අඛණ්ඩව ජලය රදි, ගංගා පද්ධතියක් හා පළල් නිමින සහිත ගංගාලෝකී තිබේ, මූල් ජනාවාස පිහිටුවීමට හා ඒවායේ ව්‍යාප්තියට බලපෑම (ගංගා ඔස්සේ රට අභ්‍යන්තරයට ජනාවාස ව්‍යාප්ත වීම):

නිදසුන්: මල්වතු ඔය - අනුරාධගාම / තම්බපණ්ණී නගරය; කලා ඔය - උරුවේව්ලගාම / විජ්‍යගාම; කණදා ඔය - උපතිස්සගාම; ගල් ඔය - දිස්ගාම.

- රාජධානීවල අගනුවර ගංගාක්‍රිතව බිජිවීම: මල්වතු ඔය - අනුරාධපුරය; මහවැලි ගග - පොලොන්තරුව.

- ප්‍රධාන ජ්‍යෙෂ්ඨ පාය, කැළම්පාත්‍රමාන්තය විම නිසා මූල සිටම ජනාධාන ගංගා නීමිනවල බිජිවීම: උතුරු තැන්න - කලා ඔය, මල්වතු ඔය; නැගෙනහිර තැන්න - වලවේ ගග, කිරිදි ඔය
- වාරිකර්මාන්ත නිර්මාණයට/වර්ධනයට ගංගා ඉච්චාල්වීම: කලා ඔය - කලා වැව; මහවැලි ගග - මිණිපේ අමුණ.
- දේශසීමා වෙන් කිරීම සඳහා භාවිත වීම: රුජරට - කලා ඔය භා මල්වතු ඔය; රුහුණු රට - මහවැලි ගග, කඩ්/බෙන්තර ගංගා; දොලොස්දහස් රට - වලවේ ගග භා බෙන්තර ගග; අවදහස් රට - වලවේ ගග භා මහවැලි ගග.
- අනුරාධපුර භා රුහුණු රට පාලකයන්ගේ ආරක්ෂක කටයුතුවලට ගංගා ඉච්චාල්වීම: කාවන්තිස්ස රුජ මහවැලි ගෙගේ තොටමුණු සියල්ල රැකවල්ලැම; I පරාකුමබාහු රුජ, විල්ගමිනොට සිට ත්‍රිකුණාමලය දක්වා සෑම තොටමුණක්ම රැකවල්ලැම.
- ප්‍රවාහනය භා ගමනාගමනය සඳහා ගංගා භාවිත කිරීම. ගංගා ආශ්‍රිතව මාර්ග බිජිවීම: මාගම සිට රුජරට තෙක් වූ මහවැලි ගග මාර්ගය.
- ගංගා මුවදොරවල භා තොටුපළවල වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවනු ලැබීම: මහාතිත්ත්, ගෝකන්ශා භා ගොඩවාය වරායන්.

(iii) වරායන්

- දිවයින වටා වරායන් පිහිටා තිබීම.
 - පැරණි යුගයේ: දඹිකොළ පටුන, මහාතිත්ත්, ගෝකන්ශා, ගොඩවාය, උරානොට, දේවනගර, ලංකා පටුන
 - තුතන යුගයේ: කොළඹ, ගාල්ල, මධ්‍යකළපුව, ත්‍රිකුණාමලය, කළුපිටිය, මේගමුව
- මූල් ජානපදිකයන්ගේ සංක්‍රමණ වරායන් මස්සේ සිදුවීම.
 - ✓ මහාතිත්ත් - විෂය ඇතුළු 700 / පණ්ඩිවාසදේව ඇතුළු පිරිස
 - ✓ ගෝකන්ශා - හද්දක්වායනා ඇතුළු පිරිස / ඇගේ සහෝදරයන්
 - ✓ දඹිකොළ පටුන - සංස්ම්ත්තා තෙරණිය
- දකුණු ඉන්දියානු ආත්‍යත්වය: මහාතිත්ත් වරාය මස්සේ වෝල / මාස ආදි.
- වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන වරායබද්ධ පිහිටීම (෋රානොට, මහාතිත්ත්, ගොඩවාය) භා විදේශ වෙළඳාම (ඉන්දියාව, බුරුමය, වීනය, අරාබිය, රෝප්ත්තුව, රෝමය, ශ්‍රීලංකා ආදි රටවල් සමඟ).
- I මුගලන් / I විෂයභාහු වැනි රුජරුන් යුද්ධ ආධාර ලබාගැනීම.
- කොළඹ, මේගමුව, කළුපිටිය ආදි වරායන් මස්සේ මධ්‍යකාලීන යුගයේ සිට වෙළඳාම වර්ධනය වීම.
- ත්‍රිකුණාමල වරාය, තුතන යුගයේදී ලංකාව කෙරෙහි බටහිර යුරෝපා ජාතින්ගේ අවධානය යොමුවීමට විශේෂ හේතුවක් වීම.

(ලක්ණු 16 පි)

3. "ශ්‍රී ලංකාව තුළ බුද්ධාගම පිහිටුවේම එහි සංස්කෘතික ලක්ෂණ කෙරෙහි පමණක් නොව දේශපාලන වර්ධනය කෙරෙහි ද ඉමහත් බලපෑමක් ඇති කළේය."

(i) බුද්ධාගම හඳුන්වා දෙන විට ශ්‍රී ලංකාව පාලනය කළ රුතුමා නම් කරන්න.

තිස්ස / දේවානම්පියතිස්ස

(ලකුණු 01 යි)

(ii) ශ්‍රී ලංකාවට හික්ෂු-හික්ෂුන් ගාසන හඳුන්වා දුන් තෙරුන් වහන්සේ සහ තෙරණීන් වහන්සේ නම් කරන්න.

මිහිදු හිමි / සංසම්ත්තා තෙරණීය

(ලකුණු 02 යි)

(iii) ශ්‍රී ලංකාව තුළ බුද්ධාගම පැතිරි යාමට තුළු දුන් සාධක සැකෙවීන් දක්වන්න.

- ව්‍යෝග වන්දනය, දේව වන්දනය, මලුවුන් ඇදහිම හා යක්ෂ-යක්ෂනීන් ඇදහිම ආදි ප්‍රාග්-බොද්ධ අදහිල හා විශ්වාස සහිත සමාජයට ස්ථාවර ආගමක අවශ්‍යතාව පැවතීම.
- බුද්ධහම පිළිබඳ පූර්ව-අවබෝධයක් ලාංකිකයන් සතුවීම.
- තෙවන ධර්ම සංගායනාව හා අශේෂක අධිරාජයාගේ ධර්ම ප්‍රවාරක කටයුතු, හා මෙරට පාලකය වූ තිස්ස හා අශේෂක අධිරාජයා අතර පැවති මිතුන්වය.
- මහින්දාගමනය හා ශ්‍රී ලාංකික ගාසනය පිහිටුවීම.
- රුතු බුද්ධහම වැළඳගැනීම එහි ව්‍යාප්තියට හේතුවීම.
- මහමෙව්නාව පූජාකිරීම, රාජකීයයන් හා ප්‍රහුන් බුද්ධහම වැළඳගැනීම හා ඊට අනුග්‍රහ දැක්වීම.
- සංසම්ත්තා තෙරණීයගේ ආගමනය හා හික්ෂුන් ගාසනය පිහිටුවීම.

(ලකුණු 03 යි)

(iv) අනුරාධපුර යුගයේ අවසානය තෙක් බුද්ධාගම ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජය, සංස්කෘතිය හා දේශපාලනය සම්බන්ධයෙන් ඉමහත් බලපෑමක් ඇති කළ අයුරු විශ්‍ය කරන්න.

- සමාජ:
 - ✓ පංචිලය පදනම්කොටගත් සඳාවාර අයයෙන් සමාජය තුළ ස්ථාපනය වීම.
 - ✓ අවිහිංසාවාදය, දැනුම් දිවි පෙළවෙත ආදිය උසස් කොට සැලකීම.
 - ✓ ආගම පදනම් කරගත් වින්තනය හැඩිගැස්වීමක් දක්නට ලැබේම.
 - ✓ මුල් යුගයේ හික්ෂු-හික්ෂුනී-ලජාසක-ලජාසිකා යනුවෙන් නවමු ආකාරයකට සමාජය කණ්ඩායුමෙන්වීම.
 - ✓ බුද්ධහම හේතුකොටගෙන කාන්තාවගේ සමාජ ජීවිතය වෙනස්වීම - පැවිදිවීමට තීදෙස.
 - ✓ නව සිරිත්වීරින් හා සම්ප්‍රදායයන් නිර්මාණයටේ.

සංස්කෘතිය:

- ✓ මිහිදු හිමියන් ප්‍රමුඛ ධර්මදායන් වහන්සේ වැඩිම කිරීම; ලක්දිව බුද්ධ ගාසනය පිහිටුවීම.
- ✓ ශ්‍රී මහා බෝධිය වැඩිම කරවීම.
- ✓ හික්ෂුන් ගාසනය පිහිටුවීම.
- ✓ හාජාවේ හා අධ්‍යාපනයේ වර්ධනය.
- ✓ කළාව්, සාහිත්‍යය හා ගෘහ නිර්මාණ ගිල්පය කෙරෙහි බුද්ධහම බලපෑම.
- ✓ විවෘත උත්සව

■ දේශපාලනය:

- ✓ තිස්ස රුපුගේ දෙවන අහිමේකයන් සමග ලංකාවේ රාජක්‍රිය හා බුදුධහම අතර සම්බන්ධතාව සේවාපිතවීම (පසුකාලීන පාලකයන්ද 'දෙවනයි' යන විරැදුය භාවිතයට යොමුවීම).
- ✓ රුපු ඇතුළු රාජකීයයන් බුදුධහම වැළඳගැනීමෙන් බුදුධහම රාජ්‍ය ආගම බවට පත්වීම.
- ✓ බුදුධහම හා රාජක්‍රිය අතර බිඳුම්මට දූෂ්කර වූ සම්බන්ධයක් ඇතිවීම හා පසුකාලීනව එය දැඳාව සමගද අනන්‍ය ලෙස සම්බන්ධ වීම.
- ✓ බාතුන් වහන්සේ වැඩිම කරවීම හා එය රාජ්‍ය උරුමයේ සංකේතය බවට පත්වීම.
- ✓ හික්ෂුන් වහන්සේ පාලකයන් හා සම්පූර්ණ කටයුතු කිරීම හා රාජ්‍ය විවාරයේදී උපදේශකයන් වශයෙන් කටයුතු කිරීම හා ආගම හා රජය අතර දැඩි අනෙකානා රැඳියාවක් නිර්මාණයවීම.

(ලකුණු 10 ඩි)

4. "පළමුවන විජයබාහු රජකුමා ලංකා ඉතිහාසයේ ශේෂේ පාලකයකු ලෙස සැලකෙන්නේ බොහෝ බාධක මධ්‍යයේ ඔහු විදේශාධිපත්‍යයෙන් රට මුදවාගෙන එක්සේසන් කළ බැවිති" සාකච්ඡා කරන්න.

■ අහ්‍යන්තර අහියෝග:

- ✓ රෝහණයේ බලය තහවුරු කරගැනීම සඳහා පැවති බාධා (මේ පිළිබඳව පනාකුව තහ සන්නස මූලාශ්‍රය වේ).
 - කේෂධාතුකාගාසප හා ලේඛක්ෂ්වර
- ✓ කේෂධාතුකාගාසපගේ සොහොයුරුරකු ගුත්තහාලයේ ඇති කරන ලද කැරල්ල
- බාහිරින් එල්ල වූ අහියෝග: ප්‍රබල වෝල අධිරාජ්‍යයෙන් වරින්වර ඇති වූ ආක්‍රමණ.
- ප්‍රධානතම අහියෝගය වූයේ රට එක්සේසන් කිරීමය.
- මූලින්ම රෝහණය ජයගැනීම.
- ඉත්පසුව වෝල බලයට එරෙහිව උපකුම්දිලි හා සංවිධානාත්මක සටන් ව්‍යාපාරයක් මෙහෙයුම් මගින් වෝල බලය පරාජය කිරීම.
 - ✓ අයබඳ නොගෙවා කැරලි ගැසු රජරට වැසියන් මරදනයට පැමිණී වෝල හමුදාව රැහුණුද ආක්‍රමණය කළ අතර පළවුවිජිරි (පලවුපාන) සටනින් රුපු විසින් ඔවුන් පරාජය කිරීම. පොලොන්නරුව ජයගැනීම.
 - ✓ විර රාජ්‍යන්දගේ හමුදා ප්‍රභාර හමුවේ පරාජයට පත්ව වාකිරිගලට පසුබැසීම.
 - ✓ මහානාගහුල සිට හමුදා තර කිරීම.
 - ✓ විර රාජ්‍යන්දගේ මරණයන් සමග වෝල දේශයේ හටගත් අර්බුද අවස්ථාව ප්‍රයෝගනයට ගෙන පොලොන්නරුවේ සිට වෝල හමුදාවට තුන්පැන්තකින් පහරදී පරාජය කිරීම.

- ක්‍රි. ව. 1070 දී මෙසේ ලංකාව එක්සේස්ත් කොට පොලොන්නරුව අගනුවර බවට පත්කර ගෙන පෙර සිරින් අනුව පාලනය පවත්වාගෙන යාම්.
- මේ අයුරින් විදේශ තරජන අභිබ්‍යාමට සමත්වීමත් පාලන හා විදේශ ප්‍රතිපත්තියන් හේතුකොටගෙන මේ රුපු ග්‍රේෂ්ටන්වයට පත්වීම කුලින් එම ශේෂේයින්වය වඩාත් නිව් වීම.
- අභ්‍යන්තර පාලන ප්‍රතිපත්ති:
 - ✓ බිඳුවැටී තිබූ වාරි කර්මාන්ත ප්‍රතිසංස්කරණය කරවීම (මහාදන්ති, මහන්ලි, සරේභේරු, කටුන්දාර, වළාභස්ස ආදි වැව්).
 - ✓ කාමි ආර්ථිකය නැවත නගා සිටුවීම්.
 - ✓ බුදු සඟුන නගා සිටුවීමට කටයුතු කිරීම:
 - ✓ බුරුමයෙන් උපසම්පදා හික්ෂණී වැඩිම කරවීම හා ත්‍රිපිටක ගුන්ප ගෙන්වා ගැනීම.
 - ✓ සිද්ධස්ථාන ප්‍රතිසංස්කරණය - වෙළුගම වෙහර, ජම්බුකෝල විභාරය, දූෂ්‍රිල විභාරය, ගිරිකණ්ඩ විභාරය ආදිය.
 - ✓ ශ්‍රීපාද වන්දනයට යන බැතිමතුන්ට පහසුකම් සැලසීම.
 - ✓ හින්දු ආගමටද අනුග්‍රහ දැක්වීම.
- විදේශ ප්‍රතිපත්තිය: වෛවාහික සබඳතා මගින් රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික සම්බන්ධතා පුළුල් කිරීම:
 - ✓ අයෝධ්‍යාවේ ජගතිපාල රුපුගේ දියණිය ලිලාවති විවාහ කර ගැනීම.
 - ✓ තිලෝක සුන්දරී නම් කාලීංග දේශයේ කුමාරිකාවක් විවාහ කර ගැනීම.
 - ✓ සුන්දරී නම් කාලීංග කුමරියක් තම පුත් විකුම්බාභුට විවාහ කරදීම.
 - ✓ තම නැගණිය මිත්තා කුමරිය පාණ්ඩ්‍ය කුමාරයකු හට විවාහ කරදීම.
 - ✓ ලිලාවති බිසවගේ දියණිය යෙළුදරා කුමරිය වීරවම්මට විවාහ කරදීම.

(ලකුණු 16 යි)

5. පහත සඳහන් මාත්‍යකා අතුරෙන් ඕනෑ ම දෙකක ලේඛිභාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

- (i) අනුරාධපුර පුළුගයේ වාරිමාරුග ක්‍රමය
- (ii) රජරට ශිෂ්ටවාචාරයේ බිඳුවැටීමට කුඩා දුන් සාධක
- (iii) යාපනය රාජධානීයේ ආරම්භය හා වර්ධනය
- (iv) කොට්ටෙව පුළුගයේ සංස්කෘතික වර්ධනය

(එක් කෙටි සටහනකට ලකුණු 08 බැහිති)

(i) අනුරාධපුර පුළුගයේ වාරිමාරුග ක්‍රමය

- මූලින්ම ඉතා සරල ජලසම්පාදන ක්‍රමයක් ලෙස වාර්ෂිකව කෙටි කාලයක් වගා කටයුතු සඳහා ඇළු මාරුග මගින් ජලය සපයාගැනීම.

- ජනගහණ වර්ධනයත් සමග නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම අවශ්‍ය වූ නිසා ගමචුවේ ඉදිකිරීම.
- වසහගෙන් පසුව රාජ්‍යයේ මැදිහත්වීමෙන් විභාල වැව තැනීම ආරම්භවීම
- විවිධ දිකාවලට ගළාගිය ගංගාවල ජලය එක්ස්ස්කොට අවශ්‍ය ප්‍රමේණයට ඒවා රැගෙනයාම සහ ගංගා හරස් කොට වේලි බැඳ සංකීර්ණ වාරිපද්ධතියක් සකස්කිරීම.
- කාත්‍රිම ඇල මාර්ග පද්ධතිය මගින් වාරි කරමාන්ත එකිනෙකට සම්බන්ධ කිරීම (ඇලනැර ඇල, යෝද ඇල හෙවත් ජය ගත).
- ගංගා හරස්කොට අමුණු බැඳීම (ඇලනැර අමුණ, මිනිපේ අමුණ, මහගල්කඩවල අමුණ).
- ක්‍ර.පූ. 3 වන සියවස සිට ක්‍ර.ව. 6 වන සියවස දක්වා වාරි කරමාන්ත කරවූ පාලකයන් අතර කැපී පෙනෙන කිහිපයේනෙකි:
 - ✓ දේවානම්පියතිස්ස - නිසා වැව
 - ✓ වසහ - මහවිල්විය, නොවිවිපාතාන, හිරිවඩුන්න ආදි වැවී
 - ✓ මහසෙන් - මින්නේරිය, භුරුණ, කුවුඩු ආදි වැවී
 - ✓ I උපතිස්ස - තොපා වැව
 - ✓ ධාතුසේන - කලා වැව, බලපු වැව, මානාමතු වැව ආදි
 - ✓ II මුගලන් - නාවිවදුව, පද්ධිය වැවී
 - ✓ II අග්බෝ - මිනිපේ අමුණ
- වැවී හා ඇල මාර්ගවල තාක්ෂණික අංශය, ඒවා ඉදිකිරීම, ඩුම්පිය මැතිවාන් සමත්තිරීම, බිසේක්කොටුව, සොරොවිව, පිටවාන, ඇතුළුවාන, වැවී බැමීම, රළපනාව වැනි අංග.
- මෙහි වර්ධනය සඳහා පාලකයින්ගෙන් ලැබුණ අනුග්‍රහය ඒවායෙහි පරිපාලනයට සම්බන්ධ විවිධ නිලධාරීන් ගැන හමුවන තොරතුරු (අඩිතය උතර - වාරිකරමාන්ත නඩත්තු නිලධාරී / පියාවදාරන්නන් - වාරිමාර්ග පරික්ෂකවරුන්).
- වාරිපද්ධතිය නඩත්තු නොකිරීම රුපරට ශිෂ්ටවාරයේ පරිභානියට පවා හේතු වූ බවට මතයක් ඉදිරිපත්ව තිබේ.

(ලකුණු 08 පි)

(ii) රුපරට ශිෂ්ටවාරයේ බේදවැවීමට තුළු දුන් සාධක

- සියවස් ගණනාවක් පැවති මෙම ශිෂ්ටවාරය ක්‍ර. ව. 13 වන සියවසේ පමණ සිට ක්‍රමයෙන් බේදවැවීම.

අනුරාධපුරය

- යුරුවල පාලකයන් පත්වීම (V සේන / V මිහිදු).
- රුපරට පෙළපත් අතර බල අරගල නිරන්තරයෙන් හටගැනීම (මෙහෙරය හා ලම්බකරණ ගැටුම).
- දකුණු ඉන්දිය ආකුමණ (පාණ්ඩිය / ලෝල).
- ආකුමණිකයන් රාජ්‍ය හාණ්ඩාගාරය කොල්ලකැම, බෙඛදා සිද්ධස්ථාන විනාශ කිරීම.
- නිරන්තර ගැටුම් හා යුද්ධ නිසා වාරිකරමාන්ත පිරිහිම.

- වේලයික්කාර / අගම්පඩි කුලී හමුදා සේවය ලබාගැනීම හා ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකලාපය.
- ඉත්දිය වෝල අධිරාජුයේ බල ව්‍යාප්තියේ බලපෑම: ක්‍ර. ව. 993 දී I රාජරාජ ආක්‍රමණය; ක්‍ර. ව. 1027 දී රාජේන්ද්‍ර වෝල ආක්‍රමණය.

පොලොන්තරුව

- පොලොන්තරු රාජධානිය අවසාන කාලය වනවිට බලවත් පාලකයන් නොසිටීම.
- මහා පරාකුමබාහු රුපු රට එක්සත් කිරීම සඳහා ගෙනරිය යුද්ධ මාලාවේ හා රුපුගේ විදේශ ආක්‍රමණවල - පාණ්ඩිය දේශය ආක්‍රමණය කිරීම.
- එම රුපු විසින් ගෙනරිය දැඩි සංකේත්දූගත පාලනය තවදුරටත් පවත්වාගෙන යාමට කාර්යක්ෂම දක්ෂ පාලකයන් බිහිනොවීම.
- යුධ සෙනෙන්වරුන් බලවත්වීම: තාවුරු, කිත්ති, ආයෝජ්මන්ත, පරාකුම.
- විදේශ සම්භවයක් ඇති පාලකයන්ට එරෙහිව රුහුණේ ජනතාවගෙන් එල්ලවු නිරන්තර කැරලි (නිශ්චංකමල්ල).
- වාර්මාරුග පද්ධතිය බිඳවැවීම.
- කාලීන මාසගේ ආක්‍රමණය.
- මැලේරියාව.

(ලකුණු 08 පි)

(iii) යාපනය රාජධානියේ ආරම්භය හා වර්ධනය

- යාපනය රාජධානිය පිළිබඳව යාල්පානවෙළපවලාලයි, ශෙශරාසස්කරමාලයි, නෙකලායමාලයි, රාජාවලිය, නිකායසංග්‍රහය, සැල්ලිහිණී සහන්දේශය වැනි මූලාශ්‍ය වැදගත් වීම.
- ක්‍ර. ව. 13 වන සියවස අග වනවිට ජාවක වන්දහානු විසින් යාපන ප්‍රදේශයේ බලය පැතිරවීම.
- පාණ්ඩියන්ගේ ආධාරයෙන් II පරාකුමබාහු රුපු විසින් වන්දහානු පරාජය කළ පසු පාණ්ඩියන් සිය තියෝර්තයෙකු ලෙස වන්දහානුගේ ප්‍රත්‍යෙක උතුරු ප්‍රදේශය පාලනයට පත්කිරීම.
- 1310-1311 අතර කාලයේ ආරු වකුවර්තින් උතුරු පාලනය අල්ලාගැනීම.
- ආරුවකුවර්තින් බුහුමණ කුලයට අයත් වූ අතර ඔවුන් පාණ්ඩි රාජධානියේ දකුණේ ප්‍රදේශයක් වූ වෙවිවරුක්කයිනාවූ නම් ප්‍රදේශයේ ප්‍රාදේශීක අධිපතින්ගේ පවුලකින් පැවතී ඒම්.
- ආරුවකුවර්ති පාලකයෝ දොලොස් දෙනෙකු පිළිබඳ වාර්තා වේ:

1. ශිංගෙ ආරියන් (විංකෙකයාරියර්), එනම් විජය කුලංගෙග පළමු පාලකයා වීම.
2. කුලෝක්කර ශිංගෙ ආරියන්
3. වික්කිරම ශිංගෙ ආරියන්
4. වරෝදය ශිංගෙ ආරියන්
5. මාර්තාන්ඩ ශිංගෙ ආරියන්
6. කුණුප්‍රාණ ශිංගෙ ආරියන්
7. විරෝදය ශිංගෙ ආරියන්
8. ජයවීර (වෙයවීර) ශිංගෙ ආරියන්

9. කුණවිර සිංගේ ආරියණ්
 10. කනගැඹරිය (කණකගැඹරිය) සිංගේ ආරියණ්
 11. පරරාජයේකරණ්
 12. සංකිලි
- ක්‍ර.ව. 1344 දී ලංකාවට පැමිණී ඉඩන් බතුතා විසින් ආර්යවකුවර්ති පාලකයා 'ලංකාවේ සූල්තාන්' ලෙස හඳුන්වා දෙනු ලැබේම.
 - III විකුම්බාහු රජ ද්‍රව්‍ය ආර්යවකුවර්ති ගම්පොල රාජධානීයේ ඇතැම් ප්‍රදේශවලට පහරදී බඳු අයකර ගැනීම නිසා අලකේක්වර ප්‍රභුරාජයා කෝච්චේටි බලකාවට ගොඩනගා ආර්යවකුවර්තිගේ බලය මර්දනයකර එම ප්‍රදේශ මුදා ගැනීම.
 - VI වන පරාකුම්බාහු රජතුමා, සපුමල් කුමරයා යටා ආර්යවකුවර්ති පරාජය කර යාපනය අල්ලාගැනීම.
 - පෘතුගිසින් විසින් ක්‍ර.ව. 1619 දී යාපනය අල්ලා ගැනීම. (ලකුණු 08 දි)

(iv) කෝච්චේ යුගයේ සංස්කෘතික වර්ධනය

- මෙහිලා අධ්‍යාපන හා සාහිත්‍ය අංශ ව්‍යාපෘති කැඳී පෙනීම.
- අධ්‍යාපනය:
 - ✓ VI පරාකුම්බාහු රජ සමයේ පැවති දේශපාලන, ආර්ථික, ආගමික හා ගාසනික දියුණුව මෙන්ම රාජ්‍ය අනුග්‍රහයන් අධ්‍යාපනයේ වර්ධනයට පිටුබලයක් විය.
 - ✓ විදාගම ශ්‍රී සනානන්ද, තොටගමුවේ විජයබා, දෙවුන්දර ඉරුගල්කුලතිලක, කැරගල පද්මාවති, පැසිලියානේ සුනෙන්ත්‍රාදේවී සහ එරභත්ගොඩ ධර්මරාජ යන පිරිවෙන් ප්‍රකට ගාස්ත්‍රායනන විම.
 - ✓ මෙම අධ්‍යාපන ආයතනවල සිටි හිස්සුන් වහන්සේ විශාල ධර්ම ගාස්ත්‍රීය සේවක නිරතවීම (කැරගල වනරතන, විදාගම මෙමත්‍ය, තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල, වැත්තැවේ ආදි තෙරවරුන්).
 - ✓ මෙකි අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානවල සිංහල, පාලි, සංස්කෘත, ප්‍රාක්තන හා දෙමළ වැනි භාෂාද කාව්‍ය, තාටක, ජේෂාත්මිකිවිද්‍යා වැනි විවිධ විෂයයන්ද ඉගැන්වීම.
 - ✓ ගිහි පැවැදි ප්‍රධාන අංශවලට අයන් ග්‍රන්ථ රචනයෙහි නියුලීම හේතුකාට ගෙන සාහිත්‍ය ප්‍රබෝධයක් හටගැනීම. වනවාසී සම්ප්‍රදාය කැරගල පද්මාවති පිරිවෙනෙහිද ග්‍රාමවාසී සම්ප්‍රදාය තොටගමුවේ විජයබා පිරිවෙනෙහිද ක්‍රියාත්මක විම.
 - ✓ වනවාසී හා ග්‍රාමවාසී හිස්සුන් තරගයට ග්‍රන්ථකරණයෙහි නියුලීම හේතුකාට ගෙන සාහිත්‍ය ප්‍රබෝධයක් හටගැනීම. වනවාසී සම්ප්‍රදාය කැරගල පද්මාවති පිරිවෙනෙහිද ග්‍රාමවාසී සම්ප්‍රදාය තොටගමුවේ විජයබා පිරිවෙනෙහිද ක්‍රියාත්මක විම.
 - ✓ මෙකල පැවති අධ්‍යාපන ආයතන ජාත්‍යන්තර කිරීතියට පත් වී තිබේම: සංස්කෘත විශාරදයකු වූ ශ්‍රී රාමචන්ද්‍ර භාරති ප්‍රධාන ප්‍රධානයා දැවයිනට පැමිණීම.

■ සාහිත්‍යය:

- ✓ ගිහි පැවිදි අධ්‍යාපනය දියුණුවේම හා සාහිත්‍යයේ දියුණුවක් ඇතිවේ.
- ✓ එකල විසු ගිහි පැවිදි පත්‍රිකාවන්ගේ සාහිත්‍යයේ දියුණුවට සුවිශේෂ දායකත්වයක් ලැබේම.
- ✓ මේ පත්‍රිකාවන් සිංහල, පාලි, සංස්කෘත හා දෙමළ යන හාජාවන්ගේ විවිධ කේෂත්‍ර අලාභ ගදු, පදු ගුන්ථ රචනා කිරීම:
 - වීදාගම මෙම්තිය හිමි - බුදුගණකාලංකාරය, ලෝ වැඩ සගරාව, හංස සන්දේශය.
 - තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමි - කාව්‍යයේරය, පස්ක්‍රීකාපදීපය, සැලුලියිනී සන්දේශය, පරෙවි සන්දේශය.
 - වැත්තැවේ හිමි - ගුත්තිල කාව්‍යය.
 - ශ්‍රී රාමචන්ද්‍ර හාරතී - හක්තිශතකය.
 - සයවන පරාකුමබාභු රජතුමා - රුවන්මල නම් නිසන්ඩුව.
 - සරජ්‍යාතිමාලයේ නම් දෙමළ ජේතිෂ්‍යඟාස්ත්‍ර ගුන්ථය.
 - ධම්මදින්නාවාරය විමලකිරිති හිමි - සද්ධරුමරත්නාකරය.
 - ඉරුගල් කුලතිලක පිරිවෙන්පති හිමි - කෝකිල සන්දේශය.
 - සයවන පරාකුමබාභු රජ්‍ය පිළිබඳ රවිත පැරකුම්බා සිරිත.
 - නන්තුරුතුනෙයියාර විසින් රුවන්මල පදායට තැගීම.

(ලකුණු 08 ඩි)

C කොටස

6. “උචිරට පාලකයේ මූහුදුබඩි පළාත් පාලනය කළ පෘතුහිසින්ට විරැද්ධ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කළහ.”

(i) උචිරට රාජධානියේ ආරම්භක පාලකයා ලෙස සැලකෙන්නේ කුව ද?

සේනාසම්මත විකුමලබාහු

(ලකුණු 01 යි)

(ii) පෘතුහිසින් යටතේ රැකවරණය ලැබූ උචිරට පාලකයා සහ ඔහුගේ දියණිය නම් කරන්න.

කරල්ලියදේදේ බණ්ඩාර හා ඔහුගේ දියණිය වූ කුසුමාසන දේවිය

(ලකුණු 02 යි)

(iii) උචිරට රාජධානිය ආක්‍රමණය කිරීමට පෘතුහිසින් පෙළඳවු සාධක සැකෙවින් දක්වන්න.

- මුළු දිවයිනේම දේශපාලන ආධිපත්‍යය ලබාගැනීම.
- උචිරට පාලකයන්, තම ප්‍රතිචාරීන් වූ ලන්දේසින් සමග සබඳතා පවත්වනු ඇතැයි යන සැක කිරීම.
- උචිරට පාලකයන් සමග පැවති ගැටුම්: I විමලධර්මසුරිය, සෙනරත් හා II රාජසිංහ.
- ආර්ථික අභිජනන ප්‍රාග්ධනය අනුගමනය කිරීම:
 - ✓ වෙළඳ දුව්‍ය ලබාගැනීම (පුවක්, අලිඥුත්, කුරුදු, මී ඉටි)
 - ✓ මුළු දිවයිනේම වෙළඳ ඒකාධිකාරය ලබාගැනීම.
 - ✓ ඉන්දියාවේ තන්ජේරය හා මදුරාසිය වැනි ප්‍රදේශ උචිරට සමග පැවැත් වූ වෙළඳ සබඳතා වැළැක්වීම.
- උචිරට ප්‍රදේශවල සිය ආගම ව්‍යාප්ත කිරීම.

(ලකුණු 03 යි)

(iv) පෘතුහිසින්ට එරෙහිව උචිරට පාලකයන් අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්තිය විවාරණයකට විමසන්න.

- I විමලධර්මසුරිය, සෙනරත් හා II රාජසිංහ යන පාලකයන් තියෙනාම පෘතුහිසින්ට එරෙහිව යුතු යුතු ත්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම.

• 1594 ද්‍රාව්‍යරේ සටන

මෙකළ උචිරට පාලකයා වූයේ I වන විමලධර්මසුරිය රජය. පෘතුහිසි ක්‍රිතාන් ජ්‍යෙනරාල්වරයා වූයේ ජ්‍යෙනරෝ ජ්‍යෙනරෝස් ද සුසා ය. පෘතුහිසි හමුදාව පසුබසින අවස්ථාවේ දී එම හමුදාව ද්‍රාව්‍යරේ දී විමලධර්මසුරිය රජුගේ ප්‍රතිප්‍රහාරයට ලක් වූ අතර ක්‍රිතාන් ජ්‍යෙනරාල් සුසා ඇතුළු පෘතුහිසි හමුදාව සමුළ සාතනය කරනු ලැබේය. මෙය පෘතුහිසින් පෙරදිග දී ලැබූ දරුණුතම පරාජයකි.

• 1603 බලන සටන

1603 ජනවාරි මස ආකුමණය සිදු විය. පෘතුගිසි කළිතාන් ජනරාල් දොන් ජේරනිමෝ ද අසවේදු, සීමන් පිස්ක්සේදු හා සමරකේන්ත් මූදලී ආකුමණය මෙහෙයුවිහි. පෘතුගිසින් සමග සිටි පහතරට සිංහල සේනාව උචිරට රුපුට එකතු වී පෘතුගිසින්ට ප්‍රතිප්‍රහාර එල්ල කිරීම හේතුකොටගෙන බලන කොටුව අතහැර යාමට පෘතුගිසින්ට සිදු විය.

• 1630 රන්දෙණිවල සටන

මෙකල උචිරට පාලකයා වුයේ සේනරත් රුපුය. කොන්සේතන්තීනු ද සා ආකුමණය මෙහෙයුව පෘතුගිසි කළිතාන් ජනරාල්වරයා විය. සිංහල ප්‍රධානීන් කිහිප දෙනෙක් ඔවුන් යටතේ සිටි ලස්කිරක්කු හටයින්ද සමග උචිරට රුපුට එකතු වීමත් අධික වර්ජාවත් හේතුකොටගෙන පෘතුගිසි යුද ගක්තිය ඩින විය. පෘතුගිසි හමුදාව රන්දෙණිවල දී වට කොට දින දෙකක් තිස්සේ කරන ලද සටනීන් මහා අස්ථාන කුමරු ප්‍රධාන උචිරට හමුදාව ජයග්‍රහණය ලැබේය. කොන්සේතන්තීනු ද සා ද මරණයට පත් විය.

• 1638 ගන්නොරුව සටන

මෙකල උචිරට පාලකයා වුයේ දෙවන රාජසිංහ රුපුය. පෘතුගිසි කළිතාන් ජනරාල්වරයා වුයේ දියෝග ද මේලෝ ද කස්තෝය. ආකුමණය 1638 මාර්තු මාසයේ දී සිදු විය. සෙංකඩගල නගරය අතහැර ගන්නොරුවෙහි රකවල්ලා සිටි දෙවන රාජසිංහ රුපු ප්‍රමුඛ සිංහල හමුදාව විසින් පෘතුගිසි හමුදාව වටලා සමුල සාතනය කරනු ලැබේය.

- මෙම සටන්වලදී පෘතුගිසින්ට නුහුරු ගරිල්ලා සටන් ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම හා උචිරට රාජධානීයේ ස්වභාවික පිහිටීමෙන් නිර්මාණය වී තිබූ බාධක ප්‍රයෝගනයට ගැනීම.
- ලස්කිරක්කු හට හමුදාව උචිරට හමුදාවට එකතු කරගැනීම.
- මූහුදුබඩ ප්‍රදේශවල පෘතුගිසි විරෝධී කටයුතු කළ නිකිවිටියේ බණ්ඩාරට ආධාර කිරීම.
- ගිවිසුම් ඇතිකරගැනීම:

1617 - කළිතාන් නුතො අල්වාරේස් පෙරෙරිරා සමග සේනරත් රුපු.

1633 - කළිතාන් නුතො අල්වාරේස් පෙරෙරිරා සමග සේනරත් රුපු. උචිරට නිත්‍යානුකුල පාලකයා රුපු බවත් මූහුදුබඩ පාලනය පෘතුගිසින් සතු බවත් පිළිගැනීම.

(ලකුණු 10 පි)

7. කොල්ඛලක්-කැමරන් කොමිසම විසින් යෝජනා කරන ලද ආණ්ඩුකුම හා පරිපාලන හා අධිකරණ ප්‍රතිසංස්කරණවල වැදගත්කම පරීක්ෂා කරන්න.

■ ආණ්ඩුකුම යෝජනා:

- ✓ ව්‍යවස්ථාදායක (නිලධානක් 9 / නිල තොලත් 6) හා විධායක (උපදේශක සභාවක් සේ කටයුතු කිරීමට) සහා පිහිටුවීම.
- ✓ සීමිත මට්ටමෙන් වූවද මහජන මතය ප්‍රකාශයට පත්වීමට අවස්ථාව සලසා දීම.
- ✓ අනාගත පාර්ලිමේන්තු ක්‍රමයේ මුල් බිජ රෝපණය වූයේ මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් වීම.
- ✓ ආණ්ඩුකාර්යාගේ බලතල සීමා කිරීම.
- ✓ ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ වාර්තා හා මහජන පෙත්සම් මාර්ගයෙන් බ්‍රිතාන්‍ය රජයට යටත්වීමෙන් තොරතුරු ලබාගැනීමට ආණ්ඩුකාර්යාගෙන් පරිභාජිත වෙනත් මාර්ගයක් සපයා ගැනීම.

■ පරිපාලන යෝජනා:

- ✓ මෙතෙක් වෙන් වෙන් වශයෙන් පාරිපාලනය වූ පහතරට පුදේශ හා උචිරට පුදේශ එක්කාට මුළු දිවයිනම තනි පරිපාලන එකකයක් බවට පත්කාට ප්‍රධාන පලාත් 5 කට බෙදීම සහ ඒවා හාරව ඒෂන්තවරුන් පත් කිරීම; දිස්ත්‍රික්කවලට උප ඒෂන්තවරුන් පත් කිරීම.
- ✓ සිවිල් සේවා ශේෂයේ සිදුකරන ලද ප්‍රතිසංස්කරණ කැපී පෙතීම.
 - ඇතැම් නිලතල අවලංගු කිරීම හා ඇතැම් ඒවා එකාබද්ධ කිරීම.
 - වැටුප් අඩුකාට විශ්‍රාම වැටුප් අවලංගු කිරීම.
 - ඒ වෙනුවට සිවිල් සේවකයන්ට පුද්ගලික ව්‍යාපාරවල යෙදීමට තිබූ තහනම ඉවත් කිරීම.
 - මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිවිල් නිලධාරීන් වතු වගා කටයුතුවලට සම්බන්ධ වීම; මහජනතාව හා නිලධාරීන් අතර දුරස්ථාවයක් ඇතිවීම.
 - ඒ සමගම මොවුන් සිය නිලධාරීය වතු වගාවේ අනිවෘත්තිය සඳහා යොදාගෙන අණපනත් ආදිය ගෙන ඒමට කටයුතු කිරීම හේතුකාටගෙන ස්වදේශීකයන් පිඩාවට පත්වීම.

■ අධිකරණ යෝජනා:

- ✓ මෙම යෝජනා ඉදිරිපත් කළ කැමරන්ගේ දැඩි සේ උපයෝගිතාවාදයට නැඹුරුව සිටීම මෙම යෝජනා කෙරෙහි බලපෑම.
- ✓ ඒකීය අධිකරණ පද්ධතියක් ඇති කිරීමට කටයුතු කිරීම.
 - යුරෝපීයයන් හා ස්වදේශීකයන් සඳහා වෙන වෙනම අධිකරණ සංස්ථා පවත්වාගෙන ගිය ක්‍රමය අභේසි කිරීම.
- ✓ නිතිය ඉදිරියේ සමානාත්මකාව යන මූලධර්මය ක්‍රියාත්මක කිරීමට උත්සාහ කිරීම.
- ✓ ආණ්ඩුකාර්යා සතුව තිබූ අධිකරණ බලතල අභේසි කාට විධායකයේ බලපෑමෙන් ස්වාධීන වූ අධිකරණ පද්ධතියක් පිහිටුවීම.
- ✓ ප්‍රධාන නගරවල දිස්ත්‍රික් උසාව් පිහිටුවීම හා ඒවාට සිවිල් නඩු විභාග කිරීමට හා සීමිත අපරාධ නඩු විභාග කිරීමේ බලය පැවරීම.

- ✓ මූල්‍ය රටටම බලපවත්වන ලෙස ශේෂ්‍යාධිකරණයේ අධිකරණ බලය ව්‍යාප්ත කිරීම.
- ✓ ඉංග්‍රීසි ජාතික දිසා විනිසුරන්ට ස්වදේශීක සමාජය හා එහි සිරිත්විරිත් ආදිය පිළිබඳ අවබෝධයක් නොතිබූ නිසා මුළුන්ගේ සහායට ස්වදේශීක තත්‍ය සහායකයන් පත් කිරීම.
- ✓ සාම්ප්‍රදායික අධිකරණ ක්‍රමයක් වශයෙන් ගම්සහා ක්‍රමයේ වැදගත්කම පිළිගෙන තිබූ බව පෙනුනාත් කැමරන්ගේ ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රූල එබදු ක්‍රමයකට විශේෂ ඉඩක් නොලැබේම.

(ලකුණු 16 යි)

8. 1948 සිට 1978 දක්වා කාලය ක්‍රූල ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති වූ ආර්ථික සංවර්ධනය පහත දැක්වෙන මාත්‍යකා යටතේ පරීක්ෂා කරන්න.

- (i) වී ගොවිතැන හා ගොවී ජනපද ව්‍යාපාරය
- (ii) ජනසතු ව්‍යාපාරය
- (iii) කරමාන්තය

(i) වී ගොවිතැන හා ගොවී ජනපද ව්‍යාපාරය

- නිදහසින් පසු පත්වූ සැම ආණ්ඩුවක්ම රට ස්වයංපෝෂිත කිරීමේ අරමුණ ඇතිව වී වගාව සංවර්ධනයට යොමුවීම.
- මූලික උපක්‍රම දෙක වූයේ වගා බිම් ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම හා අස්වැන්න ඉහළ දුම්මයි.
- වී වගා බිම් වැඩිකිරීමේ අරමුණ ඇතිව ග්‍රාමීය වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය මෙන්ම ගොවී ජනපද ස්ථාපනය කිරීම.
- අස්වැන්න වැඩිකිරීම සඳහා නවීන ක්‍රම අත්හදා බැලීම, උපකරණ හාවිතයේ ප්‍රගතිය (නගුල වෙනුවට චුක්ටරය).
- පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා මහජුලුප්පල්ලම, අනුරාධපුරය, බතලගොඩ, ප්‍රලියන්කුලම, ගන්නොරුව වැනි පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හාවිත කිරීම.
- පාලන මිල, පොනොර සහනාධාර, බෝග රක්ෂණය, වගා ණය.
- ගොවියාට හිතකර අණපනත්: 1958 කුමුරු පනත ගොවීන්ගේ ඉඩම් අර්බුදය හා අදාගොවිනාවය පිළිබඳ ගැටුවලට විසඳුම් සෙවීමට උත්සාහ ගැනීම.
- නිදහස ලබන අවස්ථාව වනවිට කියාත්මක වෙමින් පැවති ප්‍රතිපත්ති ඉදිරියට ගෙන යාම. නිදර්ශන: ගොවී ජනපද ව්‍යාපාර (ගල්මය, පුරුෂ වැව), වාරිමාරුග, ඉඩම් සංවර්ධනය.
- ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද මහ වැව් ජලයෙන් අලුතෙන් අස්වද්දන ලද ඉඩම්වල වෙනත් ප්‍රදේශවලින් ගොවීන් ගෙන්වා පදිංචි කරවීම, මූලික වශයෙන් ගොවිජනපද ව්‍යාපාරය මගින් සිදුවීම.

- වර්තමානයේ පවත්නා ගොවී ජනපද ව්‍යාපාරය ආරම්භ වූයේ 1933 මින්නේරිය ගොවී ජනපද ව්‍යාපාරයෙනි. ඩී. එස්. සේනානායක මහතා මෙහිලා ප්‍රෝටෝගාම් විය.
- 1933 දීම කලා වැව (කගම) සහ නාවිවුදුව වැව ආභිතවද ගොවී ජනපද ආරම්භ වීම.
- ගොවී ජනපද පිහිටුවේමේ මූලික අරමුණු කිහිපයක්:
 - ✓ අධික ජනගහනයකින් යුතු ප්‍රදේශවල සිට, සාපේශ්‍යව අඩු ජනගහනයක් සිටි ප්‍රදේශවල ජනයා පදිංචි කරවීම.
 - ✓ ඒ සඳහා ඉඩම් අහිමි ගොවීන් තෝරාගෙන මුළුන්ට කෘෂිකර්මාන්තයේ තිරත වීමට අවස්ථාව සලසාදීම.
 - ✓ දිවයිනේ වී අස්වැන්න ඉහළ දුම්ම මගින් සහල් ආනයනයට යන වියදම අවම කිරීම.
- කලා වැව සහ නාවිවුදුව ව්‍යාපාරවල ගොවීන් පදිංචි කරවීමේදී ඉස්රායලය, ලිඛියාව හා ඉන්දියාව වැනි රටවල අත්දැකීම්ද උපයෝගී කර ගැනීම.
 - ✓ ගොවීන්ට නිවසක් ඉදිකිරීමට මූල්‍යාධාර රජය විසින් ලබාදීම. 1939 න් පසුව ගොවීන් පදිංචි කරවන අවස්ථාව වනවිට නිවාස ඉදිකොට තැබීම සිදුවිය.
 - ✓ ආරම්භයේදී මෙන් අක්කර පහක්ද ගොචින් අක්කර තුනක්ද එක පවුලකට ලබාදෙන ලදී.
 - ✓ රජයේ වියදම්න් ඉඩම් වගාවට සුදුසු පරිදි සකස් කර දීම හා වගාවට අවශ්‍ය වෙනත් සේවා සපයන ලද අතර මුළු අස්වැන්න ලැබෙන කුරු යැපීම දීමනාවක් ලබාදීම.
 - ✓ මෙලෙස ලබාදුන් ඉඩම් අන්සතු කළ තොහැකි වීම.
 - ✓ ජනපදවලට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් රජය මගින් සපයා දීම (මාර්ග, පාසල්, රෝහල්, තැපැල් හෝ හා සමුපකාර සම්ති ආදිය).
- මින්නේරියෙන් ආරම්භ වූ ගොවී ජනපද ව්‍යාපාරය වියලි කලාපයේ සෙසු ප්‍රදේශවලද ක්‍රමයෙන් ව්‍යාප්ත කෙරීණ.
- නිදහස ලබන අවධිය වනවිට මින්නේරිය, නාවිවුදුව, කලාවැව (කගම), ඉරණමඩු, මිණිපේ, බෙරගම, පරානුම සමුද්‍රය, රිඛැඳිජැල, ඇලහැර ආදි ජනපද පිහිටුවා තිබේ.
- නිදහසෙන් පසු බලයට පත් වූ සැම රජයක්ම නව ජනපද පිහිටුවේම සිදුකොට ඇත (ගුරුත්ව වැව, දේව්‍යාව, ගල් මය).

(ii) ජනසතු ව්‍යාපාරය

- පෙරද්‍රගලික අංශය සතුව පැවති ඇතැම් ව්‍යාපාර රජයට පවරාගැනීම.
- මෙය 1956 දී බලයට පත් වූ මහජන එක්සත් පෙරමුණ ආණ්ඩුව විසින් ක්‍රියාවට නැංවීම.
- බස් ජනසතුවෙන් ඇරඹී මේ ක්‍රියාවලිය රක්ෂණ, වරාය හා බැංකු කෙරෙහිද යොමුවීම.
- 1961 තෙල් ජනසතු කිරීම කැඩී පෙනෙන අවස්ථාවක් වීම. ඒ යටතේ එනෙක් විදේශීය සමාගම ඒකාධිකාරය යටතේ පැවති බනිජ තෙල් ආනයනය, ගබඩා කිරීම හා බෙදාහැරීම බනිජතෙල් සංස්ථාවට පැවරීම.
- 1972 හා 1975 වසරවලදී වතු ජනසතු කිරීම.

- නිවාස අයිතිය සීමා කරමින් අතිරික්ත නිවාස රජයට පවරාගැනීම.
- ඉඩම් අයිතිය සීමාකොට රජයට පවරාගත් ඉඩම් ගොවීන් අතර බෙදාදීම හෝ සමුපකාර නැතහොත් තරුණ ගම්මාන ඉදිකිරීම. බහුතරයක් එසේ පවරාගත් ඉඩම් ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයට හා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවට පවරාදීම. කෙසේවෙතත් අකාර්යක්ෂම පාලනය නිසා රජය සතු වතු පාඩු ලැබීම.

(iii) කරමාන්ත

- බ්‍රිතාන්‍ය පාලනය යටතේ විශේෂයෙන් එහි මුල් අවධියේදී මෙරට කරමාන්ත අංශයේ වර්ධනයක් සිදු නොවීම. 1939 පමණ සිට කාර්මික අංශය කෙරෙහි සූළු නැඹුරුවක් දක්නට ලැබීම. කුත්‍යි ලැලි, කඩුසි, පිළින්, සම්භාණ්ඩ, කොස්ටික් සේව්චා කරමාන්ත ගාලා නියමු ව්‍යාපාති වශයෙන් ආරම්භ වීම.
- කෙසේවෙතත් මේවා පාඩු ලැබීම නිසා නිදහසින් පසු 1953 දී කුත්‍යි ලැලි සහ සම්භාණ්ඩ කරමාන්ත ගාලා හැර අනෙක් ඒවා වසාදුමීම.
- නිදහසින් පසු ආණ්ඩුව සිමෙන්ති කමිනල පිහිටුවීම.
- බොහෝ රටවල් නිදහසත් සමග ආනයන ආදේශන කරමාන්ත ආරම්භ කිරීමට පෙළුමුනත් ලංකාවේ ඒ තත්ත්වය දක්නට නොලැබීම.
- 1956 වනතුරු කරමාන්ත පෙරද්ගලික අංශය විසින් පවතවාගෙන යාමට ඉඩදෙමින් රජය ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයක් ගෙන තිබීම.
- සිරිමා බණ්ඩාරනායක රජය, නිදහස ලබා දශකයක් පමණ ඉක්මයන අවස්ථාවේ ආනයන ආදේශන කරමාන්ත ඇති කිරීම සඳහා යොමුවීම.
- 1958 පමණ සිට සමාජවාදී කඩවුරේ රටවලින් කරමාන්ත දියුණුව සඳහා ව්‍යාපාති ආධාර හිමිවීම. සිනි, රෙදිපිළි, රබර, යකඩ හා වානේ.
- 1961 සිට දේශීය හා විදේශීය ආයෝජකයන්ට විවිධ සහන ලබාදෙමින් කරමාන්ත ආරම්භ කිරීම සඳහා දිරිගැනීමේ.

(ලකුණු 16 සි)

9. පහත සඳහන් මාත්‍යකා අතුරෙන් ඕනෑම ම දෙකක එකිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

(i) මූහුදුබඩ පළාත්වල ලන්දේසි පරිපාලන ක්‍රමය

(ii) 1848 බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධී අරගලය

(iii) දානවවන සියවසේ දෙවන හාගයේ ඇති වූ හින්දු හා ඉස්ලාම් සංස්කෘතික ප්‍රබෝධය

(iv) බොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය

(එක් කෙටි සටහනකට ලකුණු 08 බැඟිනි)

(i) මූහුදුබඩ පළාත්වල ලන්දේසි පරිපාලන ක්‍රමය

- 1658 සිට 1796 දක්වා මෙරට මූහුදුබඩ ප්‍රදේශ ලන්දේසි පෙරදිග ඉන්දිය වෙළඳ සමාගමෙන් (VOC) පාලනය වීම.
- ඔවුන්ගේ මූලික අරමුණු: වෙළඳ (ආර්ථික) අරමුණු වධාත් ප්‍රබල වීම. එසේම ආගම (පොතෙස්තාන්ත) ප්‍රවාරය කිරීම සහ ලංකාව තුළ සිය දේශපාලන බලය පිහිටුවීම
- මධ්‍ය පාලනය
 - ✓ ලන්දේසි පාලන සංවිධානයේ ප්‍රධානීය වූයේ බතාවියේ අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා විසින් පත් කරන ලද ආණ්ඩුකාරවරයාය. ඔහුට සහාය වීමට උපදේශක සහාවක් (පොලිටික් රාජ්) තිබූ අතර ඔහුට ප්‍රථිල් බලකළ පැවතීම.
 - ✓ දේශපාලන, යුධ හා නාවික වශයෙන් කාර්යාල තුනක් යටතේ පාලන කටයුතු සංවිධානය වීම.
- ප්‍රාදේශීය පරිපාලනය
 - ✓ ලන්දේසින් ද දේශීය පාලන ව්‍යුහය හා යාන්ත්‍රණය එලෙසින්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම.
 - ✓ ලන්දේසි පාලන ප්‍රදේශය කොමාන්චිරිවලට (දිසාවති) බෙදා තිබීම (කොළඹ, ගාල්ල, යාපනය) - කොළඹ ආණ්ඩුකාරයා යටතේත් අනෙක් ඒවා කොමදෝරුවරුන් යටතේ පාලනය වීම.
 - ✓ කොමාන්චිර තුළද කළින් පැවති දේශීය පාලන ව්‍යුහය හා පාලන නිලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම.
 - ✓ ඉහළ නිලතලවලට ලන්දේසි ජාතිකයන් පත් කිරීම (දිසාවේ හා රේඛ පහළ තනතුරු සඳහා).
 - ✓ දේශීය බද්ද සංවිධානය, රාජකාරී ක්‍රමය හා ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය සිය අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා භාවිත කිරීම.
 - ✓ දේශීය ක්‍රමය පවත්වාගෙන යන අතරේ නව උසාවි පද්ධතියක් ඇති කිරීම: රාජ් වැන් ජස්ටිච් - මහාදිකරණය / ලැන්චිරාද් - ඉඩම් උපාධිය / සිවිල් උසාවිය.

(ලකුණු 08 පි)

(ii) 1848 බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධී අරගලය

- 1848 ඇති වූ සටන, බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයට එරෙහිව එල්ල වූ අවසාන සන්නද්ධ අරගලය ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මෙම සටන ප්‍රධාන වශයෙන් මාතලේ හා කුරුණැගල යන ප්‍රදේශවලත්, සුළු වශයෙන් කොළඹත් ඇතිවිය. සටන ඇතිවීමට තුබුදුන් සාධක ගණනාවකි.
- දිගුකාලීන සාධක:
 - කොළඹ-කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණවල බලපෑම:
 - ✓ උචිරට හා පහතරට ප්‍රදේශ ඒකාබද්ධ කිරීම හේතුකොටගෙන උචිරට සාම්ප්‍රදායික අනන්‍යතාවට හානි සිදුවීම.
 - ✓ සිවිල් සේවකයන්ට වතු වගාවේ නිරතවීමට අවසර දීම හේතුකොටගෙන පරිපාලනය දුරටත් වීම.

- ✓ රාජකාරී ක්‍රමය අභෝසි කිරීම නිසා සාම්ප්‍රදායික ඉඩම් භූක්ති ක්‍රමයේ හටගත් වෙනස්වීම.
- ✓ ගම්සහා ක්‍රමය අකරමණය වීම නිසා ගැමී ජනතාවගේ ප්‍රය්‍රීති උග්‍ර වීම.
- ✓ නව අධිකරණ ක්‍රමය වියදම් අධික හා සංකීරණ එකක් වීම නිසා ගැමීයන් මුහුණදුන් ගැටලු.
- ✓ දේශීය කාෂීකරණමාන්තය කෙරෙහි ල්‍රිතානා ආණ්ඩුවේ අවධානය අඩු වීම.
- වතු වගාවේ බලපෑම්:
 - ✓ වතු වගාවේ දියුණුව කෙරෙහි ල්‍රිතානා ආණ්ඩුවේ විශේෂ උනන්දුව යොමුවීම.
 - ✓ පුරෝගා වැවිලිකරුවන්, පහතරට වතාපාරිකයන්, දකුණු ඉන්දිය කමිකරුවන් ආදින් උචිරටට සංක්‍රමණය වීම, උචිරට සාම්ප්‍රදායික ජනන්වීතයට අහිතකර බලපෑම් ඇතැළ කිරීම.
 - ✓ 1840 අංක 12 දරණ ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමේ ආයාපනත (Prevention of Encroachments upon Crown Lands Ordinance) ක්‍රියාත්මක කිරීම නිසා ගොවීන්ට පාරම්පරික ගොවීන්ම අහිමිවීම.
 - ✓ වතු වගාව සඳහා වනාන්තර එලිකිරීම, දේශීය කාෂීකරණමාන්තය හා ජන ජීවීතය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑම්.
 - ✓ උචිරට සුරාසුල් විවාත කිරීම හේතුකොටගෙන සමාජ දුරාවාර වේගයෙන් පැනිරයාම.
- ආසන්න සාධක:
 - ස්වකිය ආදායම වැඩිකර ගැනීම සඳහා ල්‍රිතානා ආණ්ඩුව නව බදු ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
 - ✓ ටොරිංන් ආණ්ඩුකාරයා විසින් නව බදු පැනවීම.
 - ✓ කඩ සාපේෂු බද්ද, කරත්ත බද්ද, ඔරු බද්ද, තොටුපළ බද්ද, තුවක්කු බද්ද, ඇග බද්ද, මුද්දර බද්ද, සුනඛ බද්ද.
 - රජය හා ආගම අතර පැවති සාම්ප්‍රදායික සම්පූර්ණ සම්බන්ධතාව යටත්වීම් ආණ්ඩුව විසින් නොසලකා හරිනු ලැබීම.
 - ✓ ල්‍රිතානා ආණ්ඩුව මෙතක් අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්තියෙන් ඉවත් වී දැඟදා වහන්සේගේ ආරක්ෂාව හික්සු වහන්සේ හා දියවචන නිළමේ වෙත පැවරීම.
 - උචිරට ඉඩම් පිළිබඳව නිල්පෙනාතට කරුණු ඇතුළත් කිරීමට කරන ලද සංගණනය හේතුකොටගෙන උචිරටියන් තුළ අවශ්‍යවාසයක් ඇතිවීම.
- කොළඹදී ක්‍රිස්ටෝපර් එලියටේ නායකත්වයෙන් විරෝධතා ඇතිවීම. විශේෂයෙන්ම ඉස්තෝප්පු බද්දට එරෙහිවීම හා එලියට තුළ ලිබරල් ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා පැවති වුවමනාව මතුවීම.
- මහනුවරදී විශේෂයෙන්ම තුවක්කු බද්දට එරෙහිව ක්විවේරියට ගොවී ජනතාව රස්වීම. පසුව ඇති වූ නොසන්සුන්තාවය හේතුකොටගෙන සන්නද්ධ නැගිසිවීමක් දක්වා වර්ධනය වීම.
- පුරන් අප්පු, ගොන්ගාලේගොඩ බණ්ඩා වැනි ගිහි නායකත්වය හා කුඩාපොල හිමිගේ පැවැදි නායකත්වය.
- පුද්ධ නීතිය පනවා ආණ්ඩුව දැඟුණු ලෙස කැරුණ්ල මරුදනය කිරීම.
- ල්‍රිතානා ආණ්ඩුව විසින් පත්කරන ලද කොමිසම: පිඩාකාරී බදු අවලංගු කිරීම, ආණ්ඩුකාර ටොරිංන්ට් හා විෂ්ත ලේකම් එමර්සන් වෙනත්වීම් නැවත මත් රටට කැඳවීම.

(ලකුණු 08 දි)

(iii) දහනවචන සියවසේ දෙවන හාගයේ ඇති වූ හින්දු හා ඉස්ලාම් සංස්කෘතික ප්‍රබෝධය

▪ ක්‍රිස්තියානි මිශනාරිවරුන්ගේ ආගම ප්‍රවාරක කටයුතු හා බ්‍රිතානාය ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්තිවලින් බොද්ධ, හින්දු, ඉස්ලාම් ආගම්වලට එල්ල වූ අහියෝග හේතු කොට ගෙන රේට ප්‍රතික්‍රියාවක් ලෙස මෙම පුනර්ජ්‍වන කටයුතු ආරම්භ වීමට මග පැදීම.

▪ **හින්දු පුනර්ජ්‍වනය:**

- ✓ ආරුමුග නාවලර් තුමා පුරෝගාමි වීම.
- ✓ මහු 1872 දී ගෙව ප්‍රගාග විද්‍යාගාලෙල නම් පාසල පිහිටුවා හින්දු දැරුවන්ට ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය ලබාදීමට කටයුතු කිරීම.
- ✓ දෙමළ හාඡා සාහිත්‍යය හා සංස්කෘත හාඡා අධ්‍යාපනය දිරිගැන්වීමට එතුමා පෙරමුණ ගැනීම.
- ✓ වන්නර්පොන්නේයිහි මුද්‍රණාලයක් ආරම්භකොට හින්දු ආගමික පුනර්ජ්‍වනයට අදාළ පොත පත, ලිපි ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.

ගෙවාගමට අදාළ පැරණි පොත පත සංස්කරණය කිරීම හා නව ග්‍රන්ථ රචනා කිරීම; බසිබලයේ කොටස් දෙමළ බසට පරිවර්තනය කිරීමට සහාය වීම.

- ✓ නාවලර්තුමා සංස්කෘත හා ඉංග්‍රීසි ආදි හාඡාවල ලද ප්‍රවීණත්වය පුනර්ජ්‍වන කටයුතු සඳහා මැදිහත්වීමට යොදාගැනීම.

▪ **ඉස්ලාම් පුනර්ජ්‍වනය:**

- ✓ එම්. සී. සිද්ධි ලෙඩ්බේඩ් පුරෝගාමි වය.
- ✓ ඉස්ලාම් අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීම: 1884 සහිරා විද්‍යාලය හා 1893 මහනුවර මුස්ලිම් බාලිකා විද්‍යාලය පිහිටුවීම.
- ✓ ඉංග්‍රීසි හා අරාබි හාඡා උගැන්මට මුස්ලිම්වරුන් දිරිගැන්වීම. මද්රාසා පාසල් ආරම්භ කිරීම.
- ✓ ‘මුස්ලිම් නෙයිසන්’ ප්‍රවත්තන ආරම්භ කිරීම.
- ✓ Ceylon Islam Review සගරාවට අධ්‍යාපනයේ වැදගත්කම අවධාරණය කරමින් ලිපි සැපයීම.
- ✓ මරාබි පාඡාගෙන් මෙම පුනර්ජ්‍වන කටයුතු සඳහා විශාල අනුබලයක් ලැබීම.

(ලක්ෂණ 08 පි)

(iv) බොනමෝර් ආණ්ඩුකුමය

- පැවති ආණ්ඩු ක්‍රමයේ, එනම්, 1924 මැයි-ඡන්‍යාග ආණ්ඩුක්‍රමයේ අඩුපාඩු පරීක්ෂා කොට යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා බොනමෝර් කොමිෂන් සභාව 1927 දී මෙරට පත්කොට එවනු ලැබේය. එම කොමිෂම විසින් යෝජනා කොට පසුව ක්‍රියාත්මක කරන ලද ආණ්ඩුක්‍රමයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ වශයෙන් පහත සඳහන් කරුණු ගෙනහැර දක්වා තිබීම වැදගත් වේ.

 - සර්වජන ජන්ද බලය
 - ✓ මෙතෙක් ජන්ද බලය හිමිවුණේ මූල් ජනගහණයෙන් 4% කට පමණි. කොමිෂම මගින් සර්වජන ජන්ද බලය ප්‍රධානය කිරීමට කළ යෝජනාවට ඒ. ඊ. ගුණකිහු හැරුණු විට සේසු ජාතික නායකයන් සියලු දෙනාම පාහේ විරැදුද ව්‍යවත් එය සම්මත විය. යුරෝපා නොවන ජනතාවක් අතර සර්වජන ජන්ද බලය හිමි පළමු බ්‍රිතාන්‍ය යටත්විජ්‍යතය බවට ලංකාව පත්වීම.
 - ✓ මෙමගින් ජාතිමූල නියෝජනය අභ්‍යන්තර කිරීම.
 - ✓ වයස අවුරුදු 21 ට ඉහළ සැම කෙනෙකුටම ජන්ද බලය හිමිවීම. මුදලි ස්ත්‍රීන්ට වයස අවුරුදු 30 ත් පුරුෂයින්ට වයස අවුරුදු 21 ත් ලෙස තීරණය කර තිබුණත්, පසුව වයස අවුරුදු 21 ට වැඩි සියලුම දෙනාට ජන්ද බලය හිමිවීම.

 - ආණ්ඩුකාරයා
 - ✓ ආණ්ඩුකරු සතු බලතල සීමා සහිත වීම. තමා ගනු ලබන තීන්දු තීරණ සැමවිටම යටත් විජිත භාර මහලේකම්ට වාර්තා කළ යුතු වීම.
 - ✓ ආණ්ඩුකාරයාගේ වගකීම වූයේ ව්‍යවස්ථාදායකය හෝ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ඉක්මන් හෝ අපරික්ෂාකාරී ක්‍රියා වැළැක්වීමයි.
 - ✓ ආණ්ඩුකාරයා සතු බලතල:
 - රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව ඇමතිමේ බලය
 - රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව සම්මත කරනු ලබන පනත් සම්බන්ධයෙන් කිහිපාකාරයකින් ක්‍රියා කිරීමට තිබු බලතල
 - එක එල්ලේම එකගැටීම
 - මහරජත්‍වමාගේ අනුමැතිය ලැබෙන තෙක් රට එකග නොවීම
 - සංගේධන සහිතව හෝ රහිතව හෝ රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව වෙත යළිත් සලකා බැලීම සඳහා යොමු කිරීම.
 - වැදගත් ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රශ්නයක් අඩු පනතක් නම් එය සහතික කොට, පසුව නීතිගත කිරීම සඳහා මන්ත්‍රණ සභාවේ 2/3 ක ජන්දය ඉල්ලා සිටීම.
 - එකග ව්‍යවත් එය ක්‍රියාවේ යෙදීමේ හයමසකට කළේකැවීම
 - මුළුමනින්ම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම
 - ✓ හඳුසි අවස්ථාවකදී හෝ එබදු අවස්ථාවක් පැනනැගී ඇතැයි හැගෙන අවස්ථාවකදී ඕනෑම දෙපාර්තමේන්තුවක පාලනය සියතට ගැනීම.
 - ✓ රාජ්‍ය සේවාවේ සේවකයින් පත්කිරීම, මාරු කිරීම, අස්කිරීම හා ඔවුන් සම්බන්ධ විනයානකු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.

- රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව
 - ✓ මෙතෙක් පැවති ව්‍යවස්ථාදායක හා විධායක සභා වෙනුවට ඇතිකළ රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව සාමාජිකයන් 61 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වීම.
 - ✓ ප්‍රදේශීලික ජන්දයෙන් පත්කළ 50 දෙනා, සූළු ජාතික නියෝජනය පදනා නාමකරණයෙන් පත්කළ 8 දෙනා මෙන්ම නීති ලේකම්, රාජ්‍ය ලේකම්, මුදල් ලේකම් යන රාජ්‍ය තිබාරින් තියෙනාගෙන් සංයුත්ත වීම.
 - ✓ බ්‍රිතාන්‍ය මහජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ කටයුතු සිදු වූ ආකාරයට මෙහි කටයුතුද සිදුවිය.
 - ✓ මන්ත්‍රණ සභාව සතු විධායක බලය ක්‍රියාත්මක වූයේ විධායක කාරක සභා මගිනි.
- විධායක කාරක සභා ක්‍රමය හා අමාත්‍ය මණ්ඩලය
 - ✓ විධායක කාරක සභා 7 ක් පිහිටුවීය. ඒවා නම්,
 1. ස්වදේශීය කටයුතු
 2. කෘෂිකර්මය
 3. පළාත් පාලනය
 4. සෙයාලාය
 5. කමිකරු කර්මාන්ත හා වෙළඳ කටයුතු
 6. අධ්‍යාපනය
 7. සන්නිවේදනය, ගමනාගමනය හා ප්‍රසිද්ධ වැඩ
 - ✓ විධායක කාරක සභාවක සාමාජික සංඛ්‍යාව අවකට නොවැඩී හතකට නොඅඩු වීම.
 - ✓ අමාත්‍ය මණ්ඩලය සකස් වී තිබුණේ මෙම විධායක කාරක සභා හතේ ප්‍රධානීන්ගෙන් සහ නීති ලේකම්, රාජ්‍ය ලේකම්, මුදල් ලේකම් යන රාජ්‍ය තිබාරින් තියෙනාගෙනි.

(ලකුණු 08 පි)

